WTOREK
11 listopada 2008
rocznik LXIII ◆ nr 131
cena 6 kč
tel.: 558 731 766
faks: 558740044
www.glosludu.cz
info@glosludu.cz
Pismo wychodzi
we wtorki, czwartki i soboty

Głos Ludu
GAZETA POLAKÓW w Republice Czeskiej

TEMAT DNIA na str. 4:

A zaczęło się właściwie nad Olzą...

Bystrzyca – nas widać i słychać!

BYSTRZYCA (dc) – Obchody w wielkim stylu, których ukoronowaniem był koncert galowy Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk" – tak wyglądał poczwórny jubileusz bystrzyckiej PSP. Szkoła obchodziła w sobotę 10-lecie nadania jej imienia Stanisława Hadyny, 85 lat budynku szkoły wydziałowej, 110 lat budynku szkoły ludowej, a także 225 lat istnienia polskiego szkolnictwa w Bystrzycy. W związku z „hadynowską" rocznicą przybyli na jubileusz również przedstawiciele szkół z Polski noszących to imię. Wśród licznych gości nie brakło m.in. wicekonsul Agnieszki Fedorów-Skupień z Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie czy przewodniczącego katowickiego oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska" Stefana Gajdy. Jubileuszowi towarzyszyła wystawa pt. „Przeszłość przyszłości", poświęcona historii i sukcesom szkoły-jubilatki.

Uroczysta akademia rozpoczęła się podniośle – odśpiewaniem „Roty" i hymnu szkolnego rozpoczynającego się od słów „Mowo moja, mowo, matczyna kołysko", których autorem jest Władysław Młynek (muzykę skomponował S. Hadyna). Dyrektor szkoły Wanda Tomčala, która podobnie jak uczniowie wyszła na scenę w stroju śląskim, przypominając 10. rocznicę nadania szkole imienia S. Hadyny, powiedziała m.in.: – *Przed 10 laty oznajmiałam ze sceny trzynieckiej „Trisii", że nasza szkoła otrzymała imię, hymn i sztandar. Te symbole towarzyszą nam odtąd przy wszystkich ważnych wydarzeniach. I choć pojawiły się wtedy również nieprzychylne głosy, że po co nam te symbole, z perspektywy 10 lat widzimy, że dobrze zrobiliśmy, obierając sobie takiego patrona.*

Fot. DANUTA CHLUP

Gwiazdą jubileuszowego koncertu był ZPiT „Śląsk".

Akademia, do której scenariusz napisała nauczycielka Danuta Cymerys, była wspaniałą rewią, której pierwsza część składała się z widowiska folklorystycznego, zaś druga w wesoły, zabawny, a nawet przekorny sposób pokazała szkolną rzeczywistość. Prawdziwym strzałem w dziesiątkę były dowcipne, krótkie scenki przedstawiające życie w szkole przed 200 laty, w czasach socjalizmu i dziś. Chóry szkolne „Wiolinki" i „Crescendo" zakończyły program piosenką zaczynającą się od słów: – *Bystrzyca – nas widać, Bystrzyca – nas słychać, Bystrzyca – nas widać, słychać i czuć!*

Wieczorny koncert zespołu „Śląsk", który do Bystrzycy przyjechał po siedmiu latach, obejrzało ponad tysiąc widzów. Zabrzmiały znane piosenki („Gdybym to ja miała", „Czary" i inne), a tancerze wychodzili na scenę w coraz to barwniejszych strojach, przedstawiając tańce śląskie, górali podhalańskich, polskie tańce narodowe – poloneza, mazurka, oberka – i wiele innych. Ukoronowaniem był finałowy krakowiak. W. Tomčala, dziękując zespołowi za przyjazd do Bystrzycy, po długich, gromkich brawach publiczności wręczyła również kwiatek na ręce Zaolzianki tańczącej w zespole, Oli Gawlik. Podkreśliła, że ten wspaniały koncert był prezentem nie tylko dla bystrzyczan, ale dla całego Zaolzia.

Koła PZKO muszą »powalczyć« o majątek

CZ. CIESZYN/OSTRAWA (dc) – Nie wszystkie miejscowe koła PZKO są właścicielami działek, na których stoją ich domy. Według ewidencji ZG PZKO z września br., 42 koła mają prawo własności do budynków, a 35 do działek. Reszta działek należy do państwa lub gmin. Jeżeli sprawa ta nie zostanie w najbliższym czasie rozwiązana, może to zwłaszcza tym kołom, których domy stoją na gruntach państwowych, przysporzyć nie lada problemów.

Geneza tego stanu sięga czasów sprzed 1989 r., kiedy to władze gminne i państwowe przekazywały kołom działki do tzw. „użytkowania wieczystego". Prywatyzacja mienia państwowego po 1990 r. wymagała uregulowania stosunków własnościowych również w przypadku organizacji społecznych. Sposób bezpłatnego przejęcia na własność domów PZKO i działek, na których stoją, został zgodnie z ówczesnymi przepisami opracowany przez Radę Ekonomiczno-Organizacyjną ZG pod kier. Haliny Gawlas. Prezes ZG PZKO Zygmunt Stopa powiedział „Głosowi": – *Do 2000 r. skorzystało z tej możliwości 28 miejscowych kół. Nie wszystkie wnioski zostały jednak załatwione w terminie – w niektórych wypadkach przeszkodą były formalne braki w dokumentacji, niektóre koła w ogóle nie zdążyły złożyć wniosków.*

W 2001 r. weszła w życie Ustawa nr 219/2000 Dz.U. „o majątku Republiki Czeskiej i jej występowaniu w stosunkach prawnych", według której przeniesienie własności państwowej na osoby prawne (a więc również organizacje społeczne) reguluje Kodeks Handlowy. Ustawa ta nie umożliwia już bezpłatnego przekazania na własność mienia państwowego. Niezałatwione sprawy trafiły do Urzędu Reprezentowania Państwa w Sprawach Majątkowych (ÚZSVM). Na podstawie informacji uzyskanych od ZG PZKO chodzi o działki kół: Cz. Cieszyn Centrum, Cz. Cieszyn Mosty, Oldrzychowice, Karwina Sowiniec, a także garaże ZG oraz obiekty kół w Gnojniku, Trzyńcu Końskiej i Piosku. Koła, które złożyły do końca 2007 r. (był to ostateczny wytyczony przez państwo termin) wniosek o bezpłatne zapożyczenie działki do 31. 12. 2009, mają do końca przyszłego roku czas na załatwienie sprawy. Gorzej z tymi, które nie zdążyły w terminie.

Ponieważ na definitywne załatwienie sprawy pozostaje już tylko rok, pod koniec października br. zwołano naradę, która odbyła się w filii ÚZSVM w Ostrawie. Udział w niej wzięli dyrektor filii Karol Siwek wraz z pracownikami oddziałów w Karwinie i Frydku-Mistku, Zygmunt Stopa (z ramienia PZKO), pracownik Działu Gospodarczego ZG oraz przedstawiciele MK Oldrzychowice i Cz. Cieszyn Mosty.

– *Koła, których sprawa dotyczy, można podzielić na dwie grupy* – powiedział naszej redakcji K. Siwek.

Ciąg dalszy na str. 2

POGODA

wtorek	środa
dzień: 12 do 13°C	dzień: 10 do 11°C
noc: 5 do 4°C	noc: 5 do 4°C
wiatr: 7 – 8 m/s	wiatr: 2 – 3 m/s

9 771212 422027 08131

Szantażują klientów?

PRAGA – 32 pracowników firmy ČEZ zostanie oskarżonych o szantaż, którego mieli się dopuszczać w kontaktach z klientami podejrzewanymi o nielegalne pobieranie prądu. Firma ČEZ zatrudniła detektywów z Oddziału Ścigania Przestępczości Zorganizowanej w ten weekend. Wszyscy pracujący dla ČEZ Měření odpowiadają z wolnej stopy – grozi im nawet 12 lat więzienia. Oddział ma za zadanie sprawdzanie, czy ludzie nie kradną prądu np. przez spowalnianie liczników. Wielu klientów skarżyło się, że zachowanie pracowników firmy przypomina szantaż. Zwracali też uwagę, że ich stroje przypominają policyjne uniformy. Firma co prawda zaprzeczyła, jednak w czasie rewizji znaleziono jeden uniform.

Gala bez Tuska

WARSZAWA – Premier Donald Tusk nie zamierza uczestniczyć w organizowanej przez prezydenta gali w 90. rocznicę odzyskania niepodległości. Uroczysta gala w Teatrze Wielkim, która ma się rozpocząć dziś o godz. 20, to jeden z punktów uroczystości rocznicowych. – *W Teatrze Wielkim nie będzie premiera ani innych ministrów – z wyjątkiem szefa MSZ Radosława Sikorskiego* – mówił wczoraj Piotr Kownacki z Kancelarii Prezydenta. – *Co do gali, to muszę powiedzieć, że nie ukrywałem sceptycyzmu co do charakteru tego typu form obchodów rocznicy niepodległości. I najprawdopodobniej na części oficjalnej przy Grobie Nieznanego Żołnierza swój udział zakończę* – powiedział szef rządu.

Hutnicy protestują

SOFIA – Protestujący pracownicy podsofijskiej huty Kremikowcy zablokowali wczoraj centrum Sofii. Ponad dwa tysiące osób zebrało się przed bułgarskim Ministerstwem Gospodarki i Energetyki, domagając się wypłaty zaległych od 4 miesięcy pensji. Hutnicy chcieli rozmawiać o przyszłości huty z ministrem resortu Petyrem Dymitrowem. Minister wyjechał jednak wraz z prezydentem Georgim Pyrwanowem do Argentyny. Protestujący, skandując hasło „dymisja", rzucali jajka w okna ministerstwa. Hutników przyjęła wiceminister Nina Radewa, która tłumaczyła, że przyczyną niewypłacenia poborów jest decyzja sądu, na mocy której zwolniono jednego z syndyków zakładu. Zablokowało to pracę administracji huty.

PRZYJACIÓŁ STOWARZYSZENIE POLSKIEJ KSIĄŻKI
Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki ■ MATRAS S.A. ■ MK PZKO Trzyniec Osiedle
Wystawa Polskiej Książki
Dom PZKO im. Adama Wawrosza
wtorek 11. 11. 2008 r., godz. 8.00-17.00
środa 12. 11. 2008 r., godz. 8.00-14.00
GL-673

Chcą poznać sąsiadów

OSTRAWA (mro) – Wyświetlony w niedzielę film „Vinci" Juliusza Machulskiego był ostatnim akcentem „Dni Polskich" w Ostrawie. Służyły one, jak to ujęła podczas środowej inauguracji wicekonsul Agnieszka Fedorów-Skupień, *zaprezentowaniu kultury najbliższego sąsiada.*

Prawie sto osób, przeważnie młodych, zebranych w „Minikino-kawiarni", oklaskami podziękowało polskiej placówce nie tylko za serię spotkań kulturalnych w mieście, ale i za wyjazd studyjny do Krakowa uczniów szkoły Matiční gymnázium – współorganizatora akcji.

– *Na dwudniową wyprawę do Krakowa wyjechało 40 naszych uczniów* – powiedziała redakcji Romana Vlková, nauczycielka czeskiego i literatury. – *Uczniowie pochodzili z różnych klas z całej szkoły* – zaznaczyła, dodając, że kryterium uczestnictwa stanowiła tu chęć współpracy w przygotowaniu wydawnictwa o wyjeździe studyjnym. – *Ma to motywujące znaczenie dla uczniów, gdyż wiedzą, że pracują nad czymś, z czego będą korzystać również ich koledzy* – zauważyła.

W czasie wizyty w Krakowie ostrawianie nawiązali współpracę z najstarszym, bo sięgającym XVI wieku, Gimnazjum im. Bartłomieja Nowodworskiego. – *Była to okazja do zawarcia między nimi przyjaźni i kontaktów; do tego stopnia, że po przyjeździe pojawiły się pytania, gdzie można uczyć się polskiego. Właśnie dziś rozpoczęliśmy współpracę z polonistyką ostrawską i omawiamy ewentualne możliwości nauczania* – powiedziała Renata Macečková, trzecia obok pani Romany i Jany Bitovej nauczycielka gimnazjum zaangażowana w organizację „Polskich Dni". – *Przeciętny uczeń nie dowie się zbyt dużo o Polsce z programu nauczania* – zauważyła pani Romana. – *W każdym bądź razie mamy co uzupełniać. A chcemy, by uczniowie o Polsce dowiedzieli się jak najwięcej. Nas cieszy to, że ich to interesuje i bawi.*

Pytani o wrażenia z Krakowa, uczniowie gimnazjum zauważali odmienną od ostrawskiej architekturę miasta, jego charakter, religijność jego mieszkańców i ich zachowanie, bardziej kulturalną atmosferę. – *Dogadywaliśmy się po „czesko-polsku", a jeśli zabrakło nam słów, to sięgaliśmy do angielskiego* – relacjonowali.

Na pytanie, kiedy zrodził się pomysł organizacji „Dni", nauczycielki odpowiadają: – *Wszystko zaczęło się od pamiętnej projekcji filmu Andrzeja Wajdy pt. „Katyń" w kinie „Vesmír" w zeszłym roku* – mówi Romana Vlková. – *Wtedy z koleżankami nawiązałyśmy kontakt z konsulem generalnym Jerzym Kronholdem. Konsulat wsparł nasz zamiar pomysłami i pieniędzmi, zaoferował też swój patronat – po prostu bez konsulatu tej akcji by nie było.*

Fot. M. RADŁOWSKA-OBRUSNIK

Romana Vlková – jedna z organizatorek „Dni", wita młodzież przed pierwszą projekcją filmową w „Minikino-kawiarni".

MOIM ZDANIEM

M. RADŁOWSKIEJ-OBRUSNIK

Przed 17 listopada

– *Tak musimy grać, jak nam wyborcy rozdali karty* – powiedział na swojej pierwszej konferencji prasowej po wyborach wojewódzkich socjaldemokratyczny hetman-elekt Jaroslav Palas. Porównanie demokratycznych wyborów do kasyna wzbudza we mnie mieszane uczucia.

Jest mi przykro, że wyborcy zostali sprowadzeni do roli krupiera, który losowo, nieświadomie (w dodatku za pieniądze) rozdaje karty. Po drugie: nie wiem, czy przypadkiem J. Palas niechcący nie uderzył tym porównaniem w stół, gdyż sugeruje ono, że partie cieszą się z zysku, na który nie zapracowały...

Bo przecież kampania przedwyborcza głównych partii politycznych nie traktowała o programach i ich realizacji. Była to impreza reklamowa. Lider socjaldemokratów półuśmiechem czarował z plakatów, zaś hetman stawiał sobie w kratce *ptaszki* – mówiąc najoględniej. Po raz kolejny o wszystkim zadecydował zdyscyplinowany elektorat partyjny.

Inni poszli w rozsypkę.

Każdy, kto wyjmował swoje klucze prawie 19 lat temu na wiecach w czasie tzw. aksamitnej rewolucji, musi czuć się dość głupio. Ze zdobyczy demokracji korzysta partia komunistyczna. I hetmanowi-elektowi nie przeszkadza, że jeszcze nie tak dawno socjaldemokraci zarzekali się w Boguminie, że nigdy, przenigdy... – „ Z komunistami nie!". – *Ja nie mam z tym problemu moralnego* – mówi J. Palas. Już dziś wiemy, że będzie sześciu wicehetmanów, w tym dwóch komunistycznych. Na czele województwa stanie – logicznie biorąc – lider regionalny ČSSD Jaroslav Palas. Personalia rzecz jasna – dawno ustalone – wypłyną na forum publiczne na czwartkowym pierwszym posiedzeniu rady województwa.

W Polsce jest takie powiedzenie: – *Jak tata mówi, to mówi.* Może w naszych warunkach należałoby je zmienić na: *Jak Palas mówi, to mówi.*

Jednak – co rzeczywiście mówi nam Palas? ***radlowska@glosludu.***

Zbyt szybko po śmierć

KARWINA (dc) – W niedzielę przed godz. 14 doszło do tragicznego wypadku na drodze prowadzącej z Karwiny do Bogumina. Jadący na motocyklu 26-letni mężczyzna zderzył się z samochodem osobowym. Zginął na miejscu.

Wg rzeczniczki karwińskiej policji Zlatušy Viačkovej, zawinił prawdopodobnie kierowca samochodu osobowego, wjeżdżający na główną drogę. Jeśli jednak z analizy przeprowadzonej przez biegłego sądowego wyniknie, że jadący główną drogą motocyklista przekroczył dozwoloną prędkość o więcej niż 70 proc. (istnieje podejrzenie, że mogło tak być), wtedy to on byłby uznany za winnego wypadku.

Kolejny wypadek na torach

TRZYNIEC (dc) – Wczoraj przed godz. 8 rano zginęła pod kołami pociągu towarowego w pobliżu sklepu „Penny Market" 54-letnia kobieta. Rzecznik Wojewódzkiego Pogotowia Ratunkowego Lukáš Humpl powiedział, że załoga karetki nie była w stanie jej pomóc – poszkodowana zmarła na miejscu.

W Trzyńcu w ostatnim czasie to już drugi taki wypadek. Trzy tygodnie temu zginął na torach w pobliżu Urzędu Miasta 51-letni mężczyzna.

KUPON TACY JESTEŚMY 2008
Nominowany do nagrody: .....
Imię i nazwisko: .....
Adres: .....
.....
Tel./e-mail: .....
TACY JESTEŚMY 2008

Armatek nie będzie

RZEKA (dc) – Nie udało się zrealizować projektu instalacji armatek śnieżnych na całej długości nartostrady w ośrodku narciarskim w Rzece. Według planów, z którymi podzielił się z naszą redakcją pod koniec ub. sezonu Martin Malý ze stowarzyszenia będącego właścicielem ośrodka, w nadchodzącym sezonie armatki śnieżne o dużej mocy miały ośnieżać liczącą 1,3 km trasę.

– *Niestety, z przyczyn finansowych nie udało nam się zrealizować tego przedsięwzięcia* – powiedział wczoraj redakcji Malý. – *Nie otrzymaliśmy dotacji z Ministerstwa Rozwoju Regionalnego RC, na którą liczyliśmy. Spróbujemy ponownie w tym roku.*

Jeżeli zima będzie łagodna – podobnie jak w ub. roku – może się więc ponownie zdarzyć, że ulubiona nartostrada w Rzece prawie w ogóle nie będzie czynna. Armatka ośnieża bowiem tylko dolną część stoku.

Szlachetne zdrowie...

TRZYNIEC (mro) – Pracownicy Huty Trzyniec mogli niedawno przejść kompleksowe badania podczas „Dni Zdrowia" zorganizowanych wspólnie przez hutę i ubezpieczalnię „Agel". Badano ciśnienie krwi, wzrok, tkankę tłuszczową, wydolność układu oddechowego na spirometrze, pracę serca na EKG, sprawdzano gęstość kości (osteoporoza), określano „złoża" cholesterolu i glukozy we krwi.

Opierając się na wynikach każdy miał okazję do konsultacji z lekarzem na temat swojego stanu zdrowia. Ci, którzy poddali się testom zdrowotnym, otrzymali „Zaświadczenie o zdrowiu" z odnotowanymi rezultatami badań.

– *Praca na produkcji, pomimo stale poprawiających się warunków bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, jest wyczerpująca i wymaga dobrej kondycji fizycznej. Dlatego urządzamy takie akcje dla pracowników, by dać im informacje o stanie ich zdrowia i zwrócić ich uwagę na pewne zagrożenia* – powiedział redakcji dyrektor ds. kadr i administracji HT Bogusław Heczko.

Fot. Archiwum

Mierzenie poziomu cukru i cholesterolu w krwi podczas „Dni Zdrowia" w Hucie Trzyniec.

Zastrzyk dla PKB

NOSZOWICE (mro) – Wprawdzie fabryka samochodów „Hyundai" produkuje model „i30" od zeszłego poniedziałku, to jednak wczoraj doszło do oficjalnego rozpoczęcia produkcji. Na uroczystości w Hyundai Motor Manufacturing Czech pojawili się Martin Říman – minister przemysłu i handlu oraz ustępujący hetman województwa morawsko-śląskiego Evžen Tošenovský.

– *Pełny potencjał wytwórczy tej fabryki to dla czeskiej gospodarki jeden procent całkowitego wzrostu produktu krajowego brutto i polepszenie bilansu handlowego o 50 mld koron rocznie* – powiedział na otwarciu minister Říman.

Dziś w zakładach „Hyundai" jest zatrudnionych 1750 pracowników, a docelowo w 2011 r. znajdzie tu pracę 3 400 osób. W tym roku wyjedzie z HMMC 18 000 „i30", na które już czekają klienci w kolejkach. 500 z wyprodukowanych aut zostanie w RC (*to nawet nie 3 proc. – red.*) W przyszłym roku firma zamierza wyprodukować 200 tys. aut, a docelowo 300 tys. – wszystkie przeznaczone na rynek europejski.

Dodajmy, że zakłady HMMC zostały zbudowane w rekordowym czasie i oddane do eksploatacji na cztery miesiące przed planowanym terminem. Koszt przedsięwzięcia zamknął się w kwocie około 28 mld koron. W trakcie budowy na zakłady zostały nałożone trzy kary budowlane.

Dwie godziny dla staruszków

TRZYNIEC (dc) – Wystarczy poświęcić 2-3 godziny swojego wolnego czasu tygodniowo, by sprawić wiele radości ludziom starym i samotnym. Centrum Wolontariatu ADRA poszukuje nowych wolontariuszy, którzy chcieliby pomagać klientom domów seniora w Trzyńcu Sośnie i Nydku oraz w Centrum Usług Dziennych „Domovinka" w Trzyńcu. Wszyscy chętni będą mile widziani na bezpłatnym szkoleniu, które odbędzie się w niedzielę 23 bm. w Domu Seniora Sosna w godz. 13-17.30.

– *Poszukujemy osób, które będą rozmawiały z naszymi klientami, będą czytały im książki, towarzyszyły im na spacerach, grały w szachy itp.* – objaśnia kierownik ADRY Michal Čančík. Odpowiednimi kandydatami są m. in. studenci, emeryci, bezrobotni.

Koła muszą »powalczyć«...

Dokończenie ze str. 1

– *W pierwszej znajdują się te, które złożyły wniosek na czas i mogą do końca przyszłego roku bezpłatnie korzystać z majątku (np. Oldrzychowice i Cz. Cieszyn Mosty). W tym czasie mogą złożyć do sądu wniosek na ustalenie prawa do działki, na której stoi ich Dom PZKO (tzw. „určovací žaloba"). Ze sposobu tego korzystają z powodzeniem m.in. spółdzielnie spożywców, u których sytuacja jest analogiczna – ich obiekty, tak samo jak domy PZKO, budowane były najczęściej w czynie społecznym na działce państwowej.*

Z. Stopa zadeklarował tym kołom pomoc ZG w załatwianiu sprawy w sądzie.

– *Drugiej grupie, czyli kołom, które nie złożyły do końca ub. roku wniosku, pozostaje jedyne rozwiązanie – odkupienie działki od państwa za cenę urzędową* – kontynuuje Siwek. We własnym interesie koła te najlepiej zrobią, jeżeli dokonają tej transakcji do końca przyszłego roku. W przeciwnym razie grozi im ryzyko, że po tym terminie państwo może je sprzedać w drodze przetargu za najwyższą oferowaną cenę.

Z. Stopa zwraca uwagę na to, że całkiem inna jest sytuacja w przypadkach, gdy właścicielem działki pod Domem PZKO jest gmina. Wtedy uregulowanie stosunków własnościowych leży w kompetencji poszczególnych gmin i podany powyżej tryb postępowania działek tych nie dotyczy.

Z książką z Bielska na Zaolzie

Książki dla dzieci i młodzieży, pozycje naukowe i popularnonaukowe, powieści, wydawnictwa regionalne, a także audiobooki – to wszystko znaleźć można na tegorocznej Wystawie Polskiej Książki. Jak zwykle prezentują się na niej liczne polskie wydawnictwa, a gościem honorowym jest w tym roku Wydawnictwo „Debit" z Bielska-Białej, którego właściciele – Anna i Witold Wodiczko – gościli na otwarciu wystawy w Czeskim Cieszynie. O ofertę wydawnictwa i jego kontakty z Zaolziem zapytałam panią Annę Wodiczko.

Wydawnictwo „Debit" na Wystawie Polskiej Książki gości nie po raz pierwszy?

Na wystawie jesteśmy już któryś raz z rzędu – byliśmy wielokrotnie zapraszani przez pana Zenona Wirtha. Po raz pierwszy jednak jesteśmy gościem honorowym i tym bardziej jest nam miło, że jest to 90. rocznica odzyskania niepodległości przez Polskę. To wspaniale, że możemy być tutaj ważnym gościem.

Oprócz wizyt na Wystawie Polskiej Książki współpracujecie z Zaolziem w jakiś inny sposób?

Fot. ELŻBIETA PRZYCZKO

Jesteśmy wydawcą serii starodruków, które są bestsellerem w Polsce i na świecie – mówi Anna Wodiczko.

Zenon Wirth, który prowadzi tutaj księgarnię, zaopatruje polskich czytelników w nasze książki. Z polskimi wydawnictwami na Zaolziu nie współpracujemy, natomiast z czeskimi tak. Przede wszystkim z Wydawnictwem „Junior" z Pragi – nasza wieloletnia współpraca układa się bardzo dobrze. Wiele książek, które pani widzi na wystawie, zrobiliśmy wspólnie – nasze wydawnictwo i ich. Parę książek wydaliśmy również w wersji czeskiej i polskiej.

Jaka jest oferta wydawnictwa i w jakim wieku są odbiorcy waszych książek?

Proponujemy książki od „zera", czyli także dla całkiem małych dzieci. Są to np. „książki kąpielowe" (przy kąpieli dziecko może się bawić i poznawać pierwsze słowa). Ale też i pozycje dla całkiem dorosłych czytelników.

Na wystawie prezentujecie także bardzo ciekawą serię starodruków: jest tu „Piratologia", „Smokologia", „Egiptologia" czy „Mitologia".

Tak, jesteśmy wydawcą serii starodruków, które są bestsellerem w Polsce i na świecie. Nie jesteśmy ich twórcą, stworzyli je Anglicy, ale my je wydajemy na rynku polskim. „Egipotologia" zdobyła w tamtym roku nagrodę Komitetu Ochrony Praw Dziecka. Są to wartościowe książki, przekazujące rzetelną wiedzę w bardzo łatwy i przyjemny sposób. Cała seria została objęta patronatem Komitetu Ochrony Praw Dziecka. **(ep)**

Fot. ELŻBIETA PRZYCZKO

Na scenie teatru zaprezentował się m.in. jabłonkowski „Rytmik".

Koncert dla Niepodległej

CIESZYN (ep) – Na „Cieszyniaków spotkanie po latach" zaprosili mieszkańców Śląska Cieszyńskiego – z jego czeskiej i polskiej części – Miasto Cieszyn oraz Kongres Polaków w RC. Impreza zakończyła obchody 90–lecia powołania Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego – pierwszej zorganizowanej i niezależnej władzy polskiej, powstałej 19 października 1918 r.

Uroczystości odbyły się w przeddzień rocznicy powołania Rady, 18 października. Tym razem, w sobotę 8 listopada, przygotowano atrakcyjny program kulturalny. W Teatrze im. Adama Mickiewicza Scena Polska Teatru Cieszyńskiego powtórnie przedstawiła inscenizację powołania do życia Rady Narodowej. Dalszą część „spotkania" stanowiły prezentacje artystyczne zespołów i artystów ze Śląska Cieszyńskiego, wśród których oczywiście nie zabrakło zaolziańskich zespołów. Każdy z uczestników koncertu na miejscu otrzymał „certyfikat uczestnictwa" z unikatową okolicznościową pieczęcią oraz ulotkę z historycznym opisem wydarzeń mających miejsce w 1918 roku. Równolegle w Książnicy Cieszyńskiej czynna była wystawa okolicznościowa pt. „W drodze do Ziemi Obiecanej. Cieszyńscy Polacy 1848–1918".

Na scenie teatru zaprezentowały się m. in. orkiestra dęta „Cieszynianka" pod batutą Jana Gruchela, Cieszyński Chór Kameralny z przebojami dwudziestolecia międzywojennego oraz szkoła tańca „Pas de bourrée". Młoda zaolziańska grupa „NIGHTfire" zachwyciła pokazem z ultrafioletowymi efektami świetlnymi (pokaz z prawdziwym ogniem odbył się wieczorem przed budynkiem teatru), zobaczyć można też było np. zespół gimnastyczny „Gimnaści" z Wędryni, laureatów „Ligi Talentów" czy zaolziańskie chóry i zespoły folklorystyczne.

Ostatnim już akcentem obchodów był niedzielny „Spacer szlakiem wyzwolenia", zorganizowany przez Śląski Zamek Sztuki i Przedsiębiorczości. Piesza wycieczka po Cieszynie poprowadziła szlakiem wyzwolenia 1918 roku, czyli trasą obiektów i zabytków związanych z powołaniem Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego.

Teatralne nagrody rozdane

CZ. CIESZYN (ep) – Trwający pięć dni Festiwal Teatrów Moraw i Śląska zakończył się w sobotę wieczorem ogłoszeniem wyników festiwalowego konkursu. Siedmioosobowe jury brało pod uwagę 9 z 12 spektakli, jakie można było zobaczyć w trakcie ósmej edycji teatralnej imprezy. Nagród przyznano wiele, a również poziom tegorocznego Festiwalu uznano za wysoki. Teatr Cieszyński został doceniony za propagowanie w swoim repertuarze kultury teatralnej przekraczającej granice regionu.

Kolejną nagrodę przyznano zespołowi aktorskiemu występującemu w inscenizacji przygotowanej przez teatr Komorní Scéna Aréna Ostrava pt. „Pension pro svobodné pány". Nagrodą za najlepszą kreację aktorską uhonorowano Karola Suszkę – za „dojrzałe aktorstwo trafnie oddające rozwój postaci Giuseppe Verdiego w spektaklu Sceny Polskiej pt. »Viva Verdi«". Inscenizacja „Eugeniusza Oniegina" w wykonaniu ostrawskiego Teatru im. Petra Bezruča nagrodzona została za niekonwencjonalne rozumienie klasycznej historii miłosnej. Za najlepszy spektakl Festiwalu jury uznało natomiast „Kytice" wystawione przez uczniów ostrawskiego konserwatorium.

Studenckie jury, powołane po raz pierwszy właśnie w tym roku, nagrodę za kreację aktorską przyznało Tomášowi Dastlíkowi za główna rolę w „Eugeniuszu Onieginie". Dyrektor Teatru Cieszyńskiego Karol Suszka wręczył natomiast nagrodę młodemu i debiutującemu aktorowi Ivo Sedláčkowi z ostrawskiego konserwatorium.

Jindřich Wielgus po raz drugi

Twórczość Jindřicha Wielgusa jest, rzec można, odkrywana na nowo. Już bowiem po raz drugi w br. przygotowano wystawę tego pochodzącego z Karwiny bardzo dobrego artysty-rzeźbiarza, grafika i rysownika. Tym razem w galerii „Pod wieżą" na frysztackim Rynku Masaryka, w renesansowych podziemiach prezentowany jest prywatny zbiór jego twórczości – rzeźb, płaskorzeźb, rysunków i grafik. Są to prace pochodzące zarówno z lat 40 ub. wieku, jak i te z ostatnich lat życia artysty.

Na pewno miłośników sztuki zainteresują piękne płaskorzeźby z tradycyjnymi tematami kobiet, podobnie jak i rysunki. Na szczególną uwagę zasługują też drzeworyty wzdłużne, linoryty oraz litografie. Można się tylko cieszyć, że wiele prac wróciło w rodzinne strony artysty, który, chociaż praktycznie cały czas żył i tworzył w Pradze, to związany był ściśle z rodzinnymi terenami. Zasługiwałby na pewno nie tylko na wystawę, ale na stałą obecność w jakieś galerii, która przynajmniej w części poświęcona byłaby jego twórczości.

Fot. WŁADYSŁAW OWCZARZY

Fragment wystawy z grafiką i rzążbą Jindřicha Wielgusa.

Wystawę twórczości Jindřicha Wielgusa w Galerii „Pod wieżą" (wejście przez Miejski Ośrodek Informacji obok wieży ratuszowej) oglądać można w dni robocze od 8 do 18 oraz w soboty w godz. 8-12 do 26 listopada. **(o)**

Film z aktorami znad Olzy

Słowacko-czeski film „Nedodržaný sľub" („Niespełniona obietnica") to kolejne dzieło, w którym będziemy mogli obejrzeć aktorów Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego.

Nowy obraz reżysera Jiřego Chlumskiego nakręcony został na podstawie wspomnień Martina Friedmanna-Petráška, słowackiego Żyda z miejscowości Bánovce nad Bebravou. Utalentowany piłkarz był m.in. dzwonnikiem w kościele, w którym w swoim czasie proboszczem był ks. Josef Tiso. Kiedy rozpoczęły się na Słowacji – podczas II wojny światowej – represje wobec Żydów, całą rodzinę Petráška wywieziono do obozów. Tylko Petráškowi udało się stamtąd uciec i trafił do partyzantów. Jako jedyny z rodziny przeżył wojnę i wyemigrował do Izraela, a później do Stanów Zjednoczonych. Tam swoje losy opisał w książce, po którą sięgnęli obecnie filmowcy.

W filmie zobaczymy Ryszarda Pochronia, Janusza Kaczmarskiego i Jana Monczkę oraz córkę pierwszego z nich – Łucję. Wszyscy zagrali polskich Żydów. Premiera odbędzie się 29 listopada równocześnie w Bratysławie i Pradze. **(kor)**

Fot. archiwum

Zdjęcie z planu filmu „Nedodržaný sľub".

Zaolzianie zachwycili publiczność

Burzliwymi oklaskami nagrodziła publiczność w niedzielę kapelę ludową „Lipka" oraz zespół folklorystyczny „Zaolzi", któremu do tańca przygrywała kapela „Nowina", na „II Paradzie Regionów" w Zabrzu.

– Do udziału w imprezie, pokazującej ogromne bogactwo i piękno dziedzictwa kulturowego różnych europejskich regionów, zaolziańskie zespoły zostały zaproszone przez głównych organizatorów: Bractwo Artystyczne i Oświatowe Związku Górnośląskiego w Katowicach oraz Urząd Miasta Zabrze. Oprócz naszych artystów, na scenie pojawili się tancerze i muzycy z Zespołu Pieśni i Tańca im. Bartusia Obrochty z Podhala, młodzieżowy Zespół Pieśni i Tańca „Tysiąclatki" z Katowic oraz ustrońska Regionalna Estrada Dziecięca „Równica". Mieliśmy również okazję podziwiać innych gości z zagranicy. Swietnie zaprezentował się Zespół Folklorystyczny „Polisianka" z Równego wraz z solistami z Ukrainy. Natomiast gościem specjalnym „II Parady Regionów" był Edward Simoni, instrumentalista grający na fletni pana. Ponad 4-godzinny maraton kulturalny zakończył występ chluby śląskiej ziemi – ZPiT„Śląsk" im. Stanisława Hadyny oraz wspólny finałowy polonez wszystkich uczestniczących zespołów – powiedziała nam Daria Ronchetti, animator kultury ZG PZKO.

Dodajmy, że „Parada Regionów" to nie tylko występy artystyczne, ale także spotkania młodzieży i ich nauczycieli, którzy rokrocznie uczestniczą w imprezie i towarzyszącemu jej „Forum Nauczycieli Regionalistów". **(kor)**

A zaczęło się właściwie nad Olzą...

Katastrofa I wojny światowej, która pierwszy raz od czasów wojen napoleońskich ustawiła naprzeciw siebie zaborców (w Trójprzymierzu znalazły się Niemcy, Austro-Węgry, Włochy, natomiast w Trójporozumieniu, zwanym Ententą – Francja, Wielka Brytania i Rosja). Umiędzynarodowienie sprawy polskiej za sprawą prezydenta USA Woodrowa Wilsona, który w 14 punktach zadeklarował cele, jakie Stany Zjednoczone chcą w wojnie osiągnąć **(1)**. Wybuch rewolucji bolszewickiej oraz rewolucyjne wrzenie w Europie – przede wszystkim w Niemczech. Zakończenie I wojny światowej przez Rosję i podpisanie traktatu brzeskiego (potem wydanie Dekretu Rady Komisarzy Ludowych RSFRR o anulowaniu traktatów rozbiorowych). Czerwcowa deklaracja premierów Francji, Wielkiej Brytanii i Włoch z 1918 roku stwierdzająca między innymi, że – *utworzenie Polski zjednoczonej i niepodległej z dostępem do morza, stanowi jeden z warunków pokoju trwałego i sprawiedliwego.* To wszystko stanowiło fundament odzyskania przez Polskę niepodległości w listopadzie 1918 roku, ale najważniejszy był tu wysiłek zbrojny, organizacyjny, polityczna i dyplomatyczna akcja Polaków na całym świecie oraz spiritus movens dążeń niepodległościowych, skupiający się w osobie Józefa Piłsudskiego.

Od października do listopada 1918 roku następuje polityczny i organizacyjny zryw Polaków. Na ziemiach polskich dosłownie wszędzie czynione są starania o ukonstytuowanie władz i wprowadzanie podziału terytorialnego. Wtedy też (19 października) powstaje Rada Narodowa Księstwa Cieszyńskiego. Na jej przewodniczącego wybrano księdza Józefa Londzina, a w jej skład weszli Tadeusz Reger i Jan Michejda. Zadaniem Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego było przejęcie władzy w Księstwie Cieszyńskim

Ks. Józef Londzin

po rozpadzie Austro-Węgier i włączenie Śląska Cieszyńskiego w granice tworzącego się państwa polskiego.

W nocy z 31 października na 1 listopada 1918 roku, z pomocą żołnierzy polskich służących w cieszyńskim garnizonie armii austriackiej, Rada dokonała bezkrwawego rozbrojenia żołnierzy austriackich oraz likwidacji austriackiej administracji w Cieszynie, tym samym przejmując władzę na terenie Śląska Cieszyńskiego.

W tym samym czasie czeski Zemský Národní Výbor pro Slezsko w Polskiej Ostrawie wydał proklamację przejęcia władzy nad całym Śląskiem Cieszyńskim.

2 listopada obydwa ośrodki władzy spotkały się w Orłowej, by ustalić linię podziału wpływów. 5 listopada w Polskiej Ostrawie potwierdziły ją z zastrzeżeniem, że tę umowę muszą zaakceptować rządy centralne. Jednakże – jak pisze czeski historyk Dan Gawrecki – umowa tymczasowa nie określała przyszłej granicy, pozostawiając ostatecznie podział terytorium władzom centralnym **(2)**. Wytyczona według zasad etnicznych linia (większość Śląska Cieszyńskiego, z wyjątkiem rejonu Frydku i Polskiej Ostrawy, była w strefie polskiej) nie zadowalała ani czeskich, ani polskich uczestników porozumienia **(3)**.

Obydwie strony uważały ją za tymczasową, co nie przeszkadzało im przykładowo wymagać od urzędników złożenia przysięgi na wierność jednemu lub drugiemu państwu. Niepewność sprzyjała walce nie tylko polityczno–agitacyjnej...

Rząd w Warszawie i utworzona 28 października Polska Komisja Likwidacyjna, której zadaniem było przejęcie władzy na ziemiach byłego zaboru austriackiego, zaakceptowały porozumienie z 5 listopada, traktując je jako zobowiązujące.

Podział ten nie został jednak zaakceptowany przez rząd czechosłowacki, gdyż ten uważał go za „prowizoryczny". Na jego przyjęcie przez Pragę usilnie nalegał Zemský Národní Výbor pro Slezsko na czele z posłem Zikmuntem Wittem i jego zastępcami – notariuszem z Polskiej Ostrawy dr. Ferdynandem Pelcem i ziemskim radcą sądowym Josefem Lukešem z Opawy...

Przywitanie Józefa Piłsudskiego 10 listopada na dworcu w Warszawie.

Praga patrzyła na sprawę terytorium w sposób całościowy i z punktu widzenia nowo powstałej (28 października) Czechosłowacji. Nie przewidywała możliwości *eksterytorialności* linii kolejowej z Bogumina do Koszyc – jednego z głównych połączeń sieci kolejowej ze Słowacją, nie chciała też zostawić poza czeskimi wpływami złóż węgla kamiennego w Zagłębiu Karwińskim i zakładów przemysłowych na terenach zindustrializowanych, jak huta w Trzyńcu czy fabryki w Boguminie. Karel Kramář – pierwszy czechosłowacki premier – widział nowe państwo silne gospodarczo i w granicach historycznych ciągnące się aż do granicy z Rosją.

Gdy ważyła się sprawa przeprowadzania granicy na Śląsku Cieszyńskim, w Lublinie utworzono 7 listopada Tymczasowy Rząd Ludowy Republiki Polskiej z Ignacym Daszyńskim na czele. 9 listopada abdykował Wilhelm II, a 10 listopada przyjechał do Warszawy zwolniony z internowania w Magdeburgu Józef Piłsudski.

11 listopada państwa Ententy podpisały z Niemcami układ o zawieszeniu broni. Józef Piłsudski przejął z rąk Rady Regencyjnej (powstałej 7 października) władzę naczelną nad wojskiem (Polnische Wehrmacht). W trzy dni potem Rada Regencyjna przekazała mu pełnię władzy i rozwiązała się. Tym samym Piłsudski stał się formalnie, na kilka dni, Regentem Królestwa Polskiego – do czasu podjęcia przez siebie decyzji o tym, że nowe państwo będzie miało status republiki, a nie (jak poprzednio) monarchii. Piłsudski został też wodzem naczelnym Armii Polskiej.

16 listopada Józef Piłsudski, jako naczelny dowódca wojsk polskich, przekazał w specjalnym telegramie państwom Ententy informację o powstaniu niepodległego państwa polskiego.

W dzień potem powstał pierwszy rząd Jędrzeja Moraczewskiego. Ten sam, który pod koniec listopada ogłosił wybory do Sejmu Ustawodawczego na 26 stycznia 1919 roku. Te miały odbyć się także na Śląsku Cieszyńskim, Spiszu i Orawie.

Rząd czechosłowacki protestował dyplomatycznie w Warszawie przeciw przeprowadzaniu wyborów na „jego" terenie. Protest odrzucono. Wobec tego Praga zażądała od Paryża obsadzenia spornego terytorium.

W związku z nierozwiązaną sprawą przynależności państwowej Śląska Cieszyńskiego w grudniu 1918 r. Rada Narodowa Księstwa Cieszyńskiego powołała Tymczasowy Rząd Krajowy Księstwa Cieszyńskiego, którego naczelnikiem został dr Jan Michejda.

Dodajmy, że plany pokojowego przejęcia przez Warszawę władzy nad terenem określonym umową z 5 listopada pokrzyżował atak wojsk czechosłowackich z 23 stycznia 1919 roku...

☆ ☆ ☆

W 90. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości historyk i publicysta Andrzej Garlicki zastanawia się na łamach Tygodnika „Polityka" nad zasadnością arbitralnie przyjętej przez Polaków daty odzyskania niepodległości – 11 listopada.

Symbol walki niepodległościowej, wódz Legionów – Józef Piłsudski – przyjechał przecież do Warszawy z Magdeburga 10 listopada, a w tamtym czasie zalążki władzy polskiej istniały już we wszystkich zaborach (lewicowy rząd ludowy Ignacego Daszyńskiego w Lublinie, Polska Komisja Likwidacyjna w Krakowie z Wincentym Witosem na czele, Rada Narodowa na Śląsku Cieszyńskim czy poznańska Naczelna Rada Ludowa m.in. z Wojciechem Korfantym). 11 listopada nad Wisłą nie stało się nic nadzwyczajnego – akurat Piłsudski przejął władzę nad wojskiem, które notabene nie było wtedy zbyt liczne.

Gdyby Piłsudski – *nie wysiadł z czerwonego tramwaju na przystanku z napisem »Niepodległość«* – i gdybyśmy nie mieli nieco innego oglądu na całą tę sytuację, to być może datą odzyskania niepodległości stałby się 7 listopada – data powstania lewicowego Tymczasowego Rządu Ludowego Republiki Polskiej Ignacego Daszyńskiego, który w manifeście wprowadzał demokratyczne wolności, ośmiogodzinny dzień pracy, walkę ze spekulacją i zapowiadał reformy, w tym rolną.

Tylko, że data ta to także rocznica wybuchu rewolucji bolszewickiej w Rosji...

Na sprawę odzyskania niepodległości można patrzeć z wielu punktów widzenia. Jedno jest pewne – po 123 latach zaborów już nie Prusy, Austria (Austro–Węgry) i Rosja dyktowały Polakom, co mają robić na swojej ziemi.

Opr. (mro)

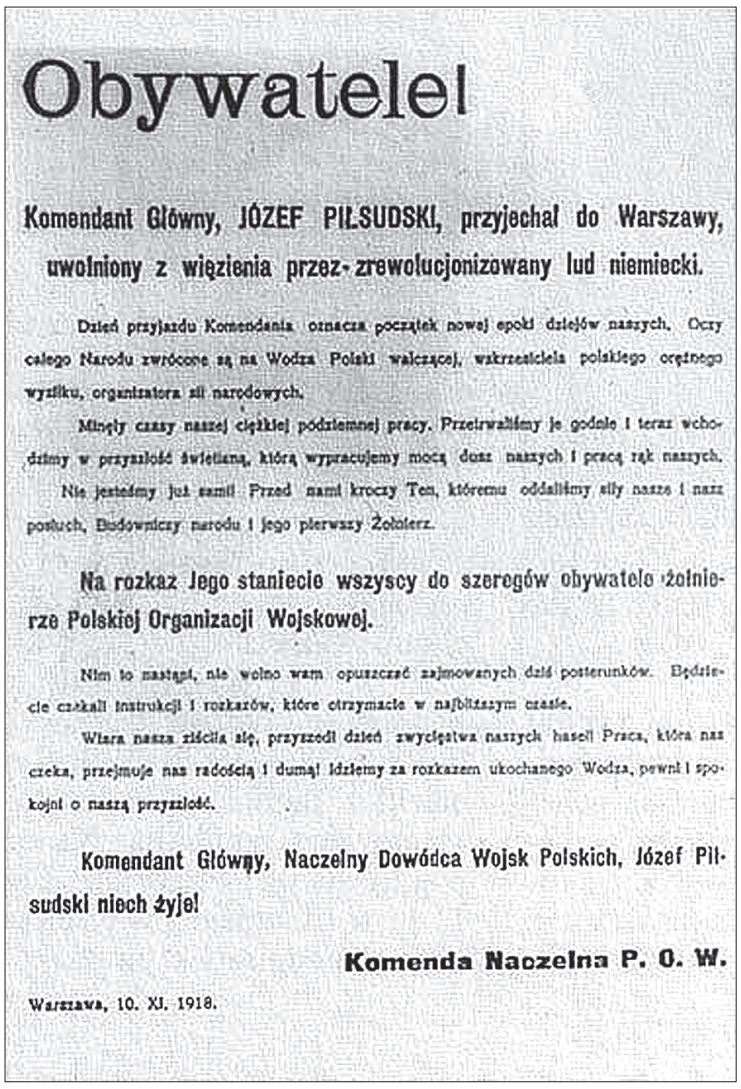

Obywatele!

Komendant Główny, JÓZEF PIŁSUDSKI, przyjechał do Warszawy, uwolniony z więzienia przez zrewolucjonizowany lud niemiecki.

Dzień przyjazdu Komendanta oznacza początek nowej epoki dziejów naszych. Oczy całego Narodu zwrócone są na Wodza Polski walczącej, wskrzesiciela polskiego orężnego wysiłku, organizatora sił narodowych.

Minęły czasy naszej ciężkiej podziemnej pracy. Przetrwaliśmy je godnie i teraz wchodzimy w przyszłość świetlaną, którą wypracujemy mocą dusz naszych i pracą rąk naszych.

Nie jesteśmy już sami! Przed nami kroczy Ten, któremu oddaliśmy siły nasze i nasz posłuch, Budowniczy narodu i jego pierwszy Żołnierz.

Na rozkaz Jego staniecie wszyscy do szeregów obywatele żołnierze Polskiej Organizacji Wojskowej.

Nim to nastąpi, nie wolno wam opuszczać zajmowanych dziś posterunków. Będziecie czekali instrukcji i rozkazów, które otrzymacie w najbliższym czasie.

Wiara nasza ziściła się, przyszedł dzień zwycięstwa naszych haseł! Praca, która nas czeka, przejmuje nas radością i dumą! Idziemy za rozkazem ukochanego Wodza, pewni i spokojni o naszą przyszłość.

Komendant Główny, Naczelny Dowódca Wojsk Polskich, Józef Piłsudski niech żyje!

Komenda Naczelna P. O. W.

Warszawa, 10. XI. 1918.

Jedna z ostatnich przed rozwiązaniem (11 listopada 1918 r.)„Odezw" Polskiej Organizacji Wojskowej – tajnej organizacji wojskowej powstałej w sierpniu 1914 roku w Warszawie z inicjatywy Józefa Piłsudskiego w wyniku połączenia działających w Królestwie Polskim konspiracyjnych grup Polskich Drużyn Strzeleckich i Związku Walki Czynnej. Jej celem była walka z rosyjskim zaborcą.

(1) W styczniu 1918 roku prezydent W. Wilson przedstawił Kongresowi USA cele, które chce osiągnąć w I wojnie światowej. Są one znane jako 14 punktów Wilsona i stały się podstawą traktatu wersalskiego. Punkt 13. głosił: *Stworzenie niepodległego państwa polskiego na terytoriach zamieszkanych przez ludność polską, z wolnym dostępem do morza, niepodległością polityczną, gospodarczą. Integralność terytorialna tego państwa ma być zagwarantowana przez konwencję międzynarodową*

(2) „Dzieje Ostrawy", wydawnictwo „Sfinga"1993 roku – *Polacy nie dotrzymali wcześniejszych rozmów z początku 1918 roku we Lwowie i w maju 1918 roku w Pradze, gdzie uzgodniono, że kwestii cieszyńskiej nie będą rozwiązywać działacze regionalni, ale centrale w Pradze i w Warszawie.*

(3) Zarys Dziejów Śląska Cieszyńskiego, Ostrawa – Praga 1992 r.

Herbatka dobra na wszystko

Wysoka gorączka, przeziębienie czy kolka – maluchowi w złagodzeniu wielu schorzeń mogą pomóc napary z popularnych ziół. Jaką herbatkę wybrać i zastosować? Czy niektóre herbatki mogą wywołać alergię? Rad udziela dr med. Barbara Gierowska-Bogusz, pediatra z Instytutu Matki i Dziecka w Warszawie.

Malinowa – tę herbatkę stosujemy przy chorobach bakteryjnych i wirusowych (przeziębienie, grypa, angina), które przebiegają z wysoką gorączką, jako środek napotny i rozgrzewający. Malina może jednak wywołać alergię, podajemy ją więc dzieciom powyżej 1. roku życia.

Fot. MAREK SANTARIUS

Z pokrzywy – tę herbatę podajemy dzieciom jako środek ogólnie wzmacniający. Pomocniczo podaje się ją w leczeniu stanów zapalnych dróg moczowych, niedokrwistości, chorobach skóry.

Rumianek – działa przeciwzapalnie, przeciwskurczowo, wiatropędnie i odkażająco. Najczęściej stosuje się go przy stanach zapalnych przewodu pokarmowego. Może powodować reakcje alergiczne, dlatego niemowlętom należy go podawać ostrożnie.

Z czarnych jagód – to doskonały środek przy biegunce niemowląt i dzieci.

Koperkowa – Łagodzi bóle skurczowe oraz zaburzenia trawienia. Działa wiatropędnie, przeciwbakteryjnie, odkażająco. Latem, przy upałach, schłodzona doskonale orzeźwia.

Z lipy – działa napotnie i przeciwgorączkowo przy grypie, przeziębieniach oraz chorobach górnych dróg oddechowych. Uspokaja. **Opr. (dc)**

Źródło: *dziecko.interia.pl*

WITAMY

BEATKA to urodzona 4 kwietnia br. w trzynieckim szpitalu pierwsza, długo oczekiwana córeczka państwa Marceli i Davida Szkanderów z Piosku. Waga urodzeniowa: 3,09 kg, wzrost: 49 cm. Imię wybrał dziewczynce tatuś, inspirując się sympatyczną wspólną znajomą rodziców.

Beata to imię łacińskie, które oznacza *błogosławiona.* Ze znanych osobistości wymieńmy piosenkarkę Beatę Kozidrak i aktorkę Beatę Tyszkiewicz.

Imieniny Beata obchodzi 8 marca, 6 września i 25 października.

RODZICE! Zachęcamy do nadsyłania zdjęć Waszych pociech, które przyszły na świat w ostatnich miesiącach. Prócz zdjęcia prosimy o informacje na temat imion i nazwisk(a) rodziców, daty i miejsca urodzenia dziecka oraz jego wagę urodzeniową i wzrost, ewent. dane nt. rodzeństwa. Interesuje nas też, w jaki sposób wybieraliście imię dla dziecka. Zdjęcia prosimy przesyłać na adres: *chlupova@glosludu.cz* lub klasyczną pocztą na adres redakcji.

Co kryje się w studni?

W związku z występującymi zachorowaniami na wirusowe zapalenie wątroby (żółtaczkę) typu A i podejrzeniem, że w niektórych wypadkach źródłem zakażenia mogła być woda z prywatnej studni, pracownicy Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrawie przeprowadzili analizę próbek wody ze studni należących do domów jednorodzinnych. Może się bowiem zdarzyć, że choć dom jest podłączony do wodociągu publicznego, to zdrowiu jego mieszkańców zagraża woda ze studni wykorzystywana np. do podlewania ogrodu. WSSE zwraca uwagę na to, że woda ze studni, o którą nie dbamy, może być niebezpieczna dla ludzi nawet wtedy, gdy jej wygląd i smak nie budzą podejrzeń – wielu bakterii, wirusów, pasożytów i większości substancji chemicznych człowiek nie jest bowiem w stanie rozpoznać za pomocą zmysłów. Ryzyko wysokie jest zwłaszcza w miejscach, gdzie nie wybudowano jeszcze sieci kanalizacyjnej, a zawartość szamb likwidowana jest na „rozmaite sposoby". W praktyce potwierdza się przypuszczenie, że ponad połowa prywatnych studni w kraju nie spełnia norm czystości mikrobiologicznej.

Każda studnia wymaga regularnego przeglądu. Przede wszystkim należy stwierdzić, czy w jej pobliżu nie znajduje się potencjalne źródło zanieczyszczenia – a więc szambo, gnojowisko czy intensywnie nawożone pole. Wieko czy obudowa studni muszą być szczelne, by chronić ją przed przedostaniem się do środka zanieczyszczeń z zewnątrz oraz wód powierzchniowych. Najważniejsze, by przynajmniej raz w roku przeprowadzić analizę jakości wody. Rady można zasięgnąć u pracowników WSSE, którzy powiedzą również, w jaki sposób można wodę w studni oczyścić. **(dc)**

Nietypowa podłoga

Oto pomysły dla tych, którzy nie chcą podłogi z klasycznych materiałów, lecz marzą im się niecodzienne, oryginalne rozwiązania...

Betonowa wylewka – zazwyczaj wykańczana jest dekoracyjną posadzką. Możemy jednak z tego zrezygnować i mieć modną podłogę tylko z betonu. Podłoże należy pokryć masą samopoziomującą. Gdy wyschnie, zabezpiecza się ją i zdobi specjalnymi farbami do betonu. Są one odporne na zarysowania, ścieranie, działanie wody i wielu substancji chemicznych. Na koniec posadzkę trzeba pokryć utrwalającym lakierem bezbarwnym.

Blacha – to nie science fiction. Do podłóg używa się blachy polerowanej lub matowej, gładkiej lub o dekoracyjnie wytłoczonej.

Podłoga z blachy – tłoczonej powierzchni. Używa się albo arkuszy blachy, albo specjalnych płytek podłogowych, których zaletą jest łatwość łączenia z innymi materiałami, np. wykładziną dywanową, deskami itp. Metalowe podłogi są bardzo trwałe, lecz zarazem podatne na zarysowania, a na polerowanych widać każdą kroplę wody.

Drewno egzotyczne – to różne gatunki twardego, odpornego na zarysowania i wilgoć drewna, pochodzącego z Indonezji, Afryki czy dorzecza Amazonki. Produkuje się z niego deski podłogowe, parkiet oraz panele.

Kauczuk – zarówno naturalny, jak i syntetyczny. Wykorzystuje się go m.in. do produkcji płytek podłogowych. Mają one wiele zalet: wysoką wytrzymałość, odporność na wilgoć, działalność kwasów, rozpuszczalników i zasad. Trudno się zapalają, a w czasie pożaru nie wydzielają toksycznych substancji. Są dobrym izolatorem dźwiękowym.

Żywice (ale nie z drzew) – są coraz bardziej popularne, zwłaszcza żywice poliuretanowe. Są odporne na uszkodzenia mechaniczne i działanie czynników chemicznych. Podłogi z żywic pasują do nowocześnie urządzanych wnętrz oraz do domów, w których mieszka więcej dzieci, a także tam, gdzie hoduje się np. psy. **Opr. (dc)**

Źródło: „Katalog Budowa i Remont Domu", www.*muratordom.pl.*

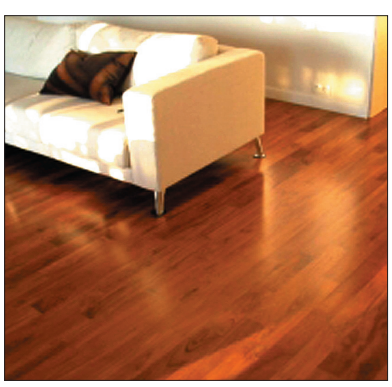
Podłoga z drewna egzotycznego.

Podłoga z blachy.

CIEKAWOSTKI

Wylądował na ślepo

W W. Brytanii udało się sprowadzić na ziemię samolot, którego pilot utracił w powietrzu zdolność widzenia. 65-letni Jim O'Neill wracał z urlopu i leciał ze Szkocji do Colchester w płd.-wsch. Anglii. Pilotował małą, 2-miejscową Cessnę. Nagle, na wysokości 4,5 tys. m, dostał udaru mózgu i stracił zdolność widzenia. Zachowując przytomność, poprosił drogą radiową o pomoc. Z lotniska Royal Air Force w Linton-on-Ouse wyleciał mu na spotkanie szef wyszkolenia bazy. Lecąc 50 m od Cessny i kierując oślepionego pilota przez radio, podprowadził go nad pas startowy. O'Neill 7 razy podchodził do lądowania, kierując się instrukcjami kontrolera lotów. Po wyjściu z maszyny przewieziono pilota do szpitala, gdzie okazało się, że jego stan jest ciężki.

Kryzys wpływa na dietę

Według znanego z telewizji kucharza Jamiego Olivera, kryzys ekonomiczny ma katastrofalny wpływ na dietę większości Brytyjczyków. Podczas swojego wystąpienia przed parlamentarzystami Oliver powiedział, że po raz pierwszy w historii tak wielu mieszkańców Wysp Brytyjskich rezygnuje z gotowania zdrowych posiłków na rzecz wysokokalorycznych i szkodliwych dla zdrowia, ale relatywnie tańszych fast-foodów i dań na wynos. Oliver uważa, że przyczyną tego zjawiska jest nieznajomość podstawowych zasad gotowania, która sprawia, że ograniczeni finansowo Brytyjczycy nie odważają się na improwizację w kuchni i wolą zastępować zdrową dietę tanimi, ale niezdrowymi pokarmami.

Tygrysy atakują ludzi

W Indiach wzrosła liczba ataków tygrysów na ludzi. Przyczyną jest globalne ocieplenie, które wygnało je z ich kryjówek i zapędziło w pobliże ludzkich siedzib. Napady wielkich kotów zdarzają się w regionie Sundarbanów, lasów namorzynowych przy granicy Bangladeszu i Indii, w których znajduje się rezerwat tygrysa bengalskiego. W ciągu ostatnich czterech dekad teren ten skurczył się na skutek ocieplenia klimatu o blisko 30 proc. Podnoszący się poziom wód pochłonął już dwie wyspy, a kolejne są zagrożone zatopieniem. W ten sposób ludzie i tygrysy znaleźli się w bardzo bliskim sąsiedztwie. Lasy namorzynowe są bowiem poprzecinane setkami kanałów, na których miejscowa ludność uprawia rybołówstwo. W ciągu 6 miesięcy tygrysy zadały śmierć 7 ludziom.

Stołówka dla psów

W Berlinie powstała jadłodajnia dla psów, w której wydawane są darmowe posiłki dla czworonożnych towarzyszy bezdomnych i bezrobotnych mieszkańców miasta. Stołówka rozpoczęła działalność zaledwie miesiąc po tym, jak również w Berlinie uruchomiono specjalną linię autobusową dowożącą psy do świetlicy, w której zwierzaki czekają w ciągu dnia na swoich pracujących opiekunów.

SMACZNEGO

Ciasto z batonikiem »Margot«

Składniki: 2 szklanki cukru, 2 jajka, 1 szklanka oliwy, 4 szklanki mąki „półgrubej", 1 szklanka mleka, 2 proszki do pieczenia, 2 batoniki „Margot", 2 łyżki kakao rozpuszczalnego, 2 opak. cukru z wanilią. Ta ilość składników jest wystarczająca na dużą blachę.

Przygotowanie: Batoniki „Margot" ścieramy na tarce. Cukier, oliwę i jajka ubijamy na pianę. Na przemian dodajemy mąkę i mleko. Na koniec dodajemy starte batoniki, cukier z wanilią, kakao i proszek do pieczenia. Pieczemy na wysmarowanej tłuszczem i posypanej mąką blasze. Po wystygnięciu wierzch dekorujemy lukrem czekoladowym. Ciasto smakuje jednak dobrze również bez lukru. **(dc)**

Fot. DANUTA CHLUP

UWAGA! Zachęcamy Szanownych Czytelników do nadsyłania własnych, ciekawych i sprawdzonych przepisów kulinarnych. Do przepisu prosimy dołączyć zdjęcie gotowej potrawy. Najciekawsze propozycje wydrukujemy na łamach „Głosu". Przepisy należy przesyłać na adres: *chlupova@glosludu.cz.*

ALE HECA

Kajfoszka sturziła na kóncercie chłopa.
– Podziwej sie, tam siedzi jakisi chłop i śpi.
– I skyrs takigo gupstwa mie budzisz?

* * *

– Wiela roków mo twoja baba?
– Jeśli wierzyć tymu, co mówi, je młodszo od naszego starszego syna.

* * *

Mamo – pyto mały Pawełek – czy pojadymy w feryje nad morze?
– Pojadymy, synku.
– A z tym samym tatóm, co zeszłego roku?

* * *

Ksawery poszeł do kina. Jak zgasło światło, położył rękę na kolanie zgrabnej sąsiadki. Ta podniesiónym głosym:
– Pan sie chyba pomylił!
Na co Ksawery:
– Jak to, czy to nima pani noga?!

* * *

W szkole:
– Antek, wiela wesz mo nóg?
– Pani rechtór, czy óni ni mają poważniejszych spraw na głowie?

* * *

Policjant wychodzi z dómu. Baba go pyto:
– Kaj idziesz?
– To moja sprawa.
Na drodze zatrzymoł taksówke. Taksówkorz go pyto:
– Kaj jadymy?
– Tajemnica służbowo.

WTOREK 11 LISTOPADA

TVP 1

5.50 Piękna nieznajoma **7.20** Bajki pana Bałagana - Nieprzemakalny kapturek **7.45** Złota kaczka **8.35** Jedynkowe przedszkole - odcinek specjalny **9.05** Krzyżacy **10.45** Rówieśnicy Niepodległości **11.40** 90. rocznica odzyskania niepodległości - transmisja **13.35** Wiadomości **13.45** Złote Berło 2008 **14.35** Krzyżacy **16.00** Plebania (s.) **16.30** Klan (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Ojciec Mateusz Róża **18.15** Przebojowa noc **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.15** Nasza Niepodległa (koncert) **21.15** Statyści **23.20** Na granicy ryzyka (film USA) **1.05** Śmiertelny wirus (film USA) **2.35** Notacje - Jadwiga Piłsudska-Jaraczewska.

TVP 2

6.50 Hrabia Monte Christo **7.45** Milion za Laurę **9.30** Polskie orły **10.05** Kacper **11.55** Ostatni zachód słońca **14.00** Familiada (teleturniej) **14.30** Złotopolscy (s.) **15.10** T jak TEY - Śpiew, balet, piosenka **15.40** Hulk (film USA) **18.00** Program lokalny **18.30** Panorama **19.05** Kabaretowa Noc Listopadowa **20.05** Barwy szczęścia (s.) **21.10** Kabaretowa Noc Listopadowa **23.30** Po latach niewoli wstaje Polska 1914--1918 **0.30** Panorama **0.50** W potrzasku **2.40** Noc zagadek - teleturniej interaktywny.

TV KATOWICE

7.00 Serwis info **7.41** Leksykon niepodległości **7.45** Aktualności **7.50** Co to? kto to? **8.45** Schlesien Journal **8.39** Info poranek **9.10** Korespondent TVP o poranku **9.16** Info poranek **9.55** Leksykon niepodległości **10.10** Gość poranka **11.01** Reportaż TVP info **11.30** Święto Niepodległości **13.55** Serwis kulturalny **14.45** Oblicza armii **15.02** Reportaże z prawdziwego zdarzenia - Pierwsza Niepodległość **15.58** Droga Niepodległości **16.10** Rozmowa dnia **16.45** Aktualności **18.00** Aktualności **18.45** Mam świetną pracę **19.00** Propozycje do śląskiej listy przebojów **19.10** Zbliżenia filmowe **19.40** Punkt widzenia **19.55** TV Katowice zaprasza **20.10** Minęła 20-ta **21.06** Telekurier bliżej ciebie **21.45** Aktualności **23.05** Sport **23.15** Terra musica (mag.) **0.00** Folklorika (mag.) **0.25** Komunizm: Historia pewnego złudzenia (dok.) **1.20** Słowo na niedzielę **1.25** Podstawy **1.50** Magazyn religijny **2.10** Magazyn chrześcijański.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Gorące Hawaje (s.) **9.30** Zupełnie obcy człowiek (film USA) **11.20** Ulica (s.) **12.10** Detektyw Monk (s.) **13.40** Wszyscy kochają Raymonda (s.) **14.10** Dziewczyny Gilmore'a (s.) **15.05** Gwiezdne wrota (s.) **16.05** Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.35** Kryminalne zagadki Nowego Jorku (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **21.25** Kryminalne zagadki Miami (s.) **22.20** 112 (mag.) **22.55** Epidemia (film USA) **1.20** Agenci NCIS (s.) **2.35** Poradnik domowy.

PRIMA

6.35 Przygody Olivera Twista (s. anim.) **7.10** Dzięcioł Woody (s. anim.) **7.20** Tom & Jerry (s. anim.) **7.35** Will & Grace (s.) **8.05** Przyjaciele (s.) **8.30** Malcolm w tarapatach (s.) **9.00** Blok (s.) **9.45** Siódme niebo (s.) **10.45** Na czym zależy (s.) **11.25** To morderstwo, napisała (s.) **12.30** Pomoc domowa (s.) **13.05** Nowojorscy gliniarze (s.) **14.05** Chameleon (s.) **15.05** Will & Grace (s.) **15.35** Jordan (s.) **16.35** Komisarz Rex (s.) **17.40** Wiadomości regionalne **18.00** 5 kontra 5 (kwiz show) **18.55** Wiadomości, sport **19.30** Przyjaciele (s.) **19.55** Prognoza pogody **20.00** Bardzo delikatne związki (s.) **21.20** Ojciec pilnie poszukiwany **22.25** Uwaga, faceci! (s.) **23.25** Kości (s.) **0.25** Sprawa dla dwu (s.) **1.35** Zadzwoń do jasnowidza.

ŚRODA 12 LISTOPADA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **7.50** Leksykon PRL **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.35** Strażak Sam - Potwór z Pontypandy **8.45** Małe zoo Lucy - Historyjka o polance w dżungli **8.55** Świnka Peppa - Słoniczka Emilka **9.05** Domisie (dla dzieci) **9.35** Zagubieni z lotu 29 - Labirynton **10.00** Moda na sukces (s.) **10.50** 300% normy **11.25** Celownik **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** Laboratorium XXI wieku **12.40** Plebania (s.) **13.10** Klan (s.) **13.35** Golec uOrkiestra **13.55** Wizje przyszłości **14.30** Raj **15.00** Wiadomości **15.15** Ogród z duszą **15.40** Między mamami **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Celownik **17.30** Klan (s.) **18.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.30** Plebania (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.20** Seks z Internetu (film USA) **22.00** Wydział zabójstw - Świr **22.25** Bronisław Wildstein przedstawia **23.25** Henryk VIII (film bryt.) **1.05** Siedmiu wspaniałych - Obława **1.50** Notacje - Jadwiga Piłsudska-Jaraczewska.

TVP 2

6.20 Złotopolscy (s.) **7.10** Niezłomni **7.15** Znaki czasu **7.40** Pomocnik świętego Mikołaja - Kaprys Mikołaja **8.00** Pytanie na śniadanie **10.15** M jak miłość (s.) **11.10** Święta wojna - Rower górski **11.40** Rezerwat namiętności - Złamane życie **12.45** Rodzina Trendych - S jak sport **13.20** Austin Stevens, pogromca węży **14.10** Everwood (s.) **15.05** M jak miłość (s.) **16.05** Nagrody Polskiej Muzyki - Złote Dzioby 2008 **17.00** Bulionerzy **17.30** Nie ma to jak hotel (film USA) **18.00** Program lokalny **18.30** Panorama **19.10** Złote Kaczki magazynu **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.40** Pułkownik Kwiatkowski **22.50** Magazyn Ekstraklasy - Szybka piłka **0.30** Panorama **0.50** Rodzina Mulvaneyów **2.20** Smaczne go! Andrzej Krzywy **3.05** Noc zagadek - teleturniej interaktywny.

TV KATOWICE

6.00 Serwis info **7.41** Leksykon niepodległości **7.45** Aktualności **7.50** Co to? kto to? **8.00** Serwis info flesz **8.03** Gość poranka **8.17** Przegląd portali internetowych **8.45** **Zaolzie** **9.55** Biznes - otwarcie dnia **10.12** Gość poranka **11.07** Info dzień **11.17** Serwis kulturalny **12.06** Pięć minut dla zdrowia **13.06** Raport z Polski **14.07** Biznes **15.11** Raport z Polski **16.00** Biznes **16.12** Rozmowa dnia **16.45** Aktualności **16.50** Kronika miejska - Zabrze **17.00** Raport z akcji (mag.) **18.00** Aktualności **18.45** Na co dzień **19.00** Propozycje do śląskiej listy przebojów **19.10** Ludzie i sprawy **19.40** Wokół nas **19.55** TV Katowice zaprasza **20.09** Minęła 20--ta **21.06** Telekurier bliżej ciebie **21.45** Aktualności **22.51** Biznes **23.45** A jednak Polska 1918-1921 **0.42** Minęła 20-ta.

POLSAT

5.30 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) **6.00** Żar młodości (s.) **7.15** Wielka wygrana (teleturniej) **8.00** Dotyk anioła (s.) **9.00** Miodowe lata - Medium **9.50** Rodzina zastępcza plus - Piękni czterdziestoletni **10.50** Samo życie **11.50** Nowe przygody Tequili i Bonettiego **13.00** Się kręci **13.15** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **15.15** Świat według Bundych **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja **16.40** Miodowe lata - Wielki szmal **17.30** Fabryka Gwiazd - Akademia **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie **20.00** Świat według Kiepskich - Bolak **20.30** Agentki Cud, czyli samopomoc mundurowa **21.30** Stary, gdzie moja bryka? (film USA) **23.15** Daleko od noszy - Rodzina chwilowo zastępcza **23.45** Ranking Gwiazd.

TVC 1

5.59 Studio 6 **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Televarieté **10.35** Zdejmowanie skóry (film czes.) **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Rodzina, szkoła i ja **13.50** Córki McLeoda (s.) **14.35** Potyczki Amy (s.) **15.20** Hau! (s.) **15.50** Ja i moja rodzina (s.) **16.05** Futuroskop **16.30** Zaczarowane przedszkole **17.00** AZ-kwiz **17.30** Pod pokrywką (mag. kul.) **17.55** Prognoza pogody **17.57** Minuta z przyrody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Czarne owce (pr. publ.) **18.40** Żywe serce Europy **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.58** Losowanie Sportki i Szansy **20.00** List do Ciebie **21.00** Petr Haničinec (dok.) **22.00** Na tropie (mag. krym.) **22.20** Według prawa **22.45** Losowanie Sportki i Szansy **22.50** Mroczna przeszłość (film fr.-bel.) **0.20** Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion **0.25** Córki McLeoda (s.) **1.10** Poszukiwanie czasu utraconego **1.30** Szlakiem gwiazd **2.00** Wiadomości regionalne.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Panorama **9.10** Kosmopolis (mag.) **9.40** Mity i fakty historii: Gorączka złota (cykl dok.) **10.35** 168 godzin (pr. publ.) **11.05** Czarne owce (pr. publ.) **11.25** AZ--kwiz **12.00** Chłopaki w akcji (mag. kul.) **12.30** Między nami zwierzętami (mag.) **13.00** Boisko 7 (pr. dla dzieci) **15.10** Wędrująca kamera **15.40** Czar Afryki (cykl dok.) **16.10** Film o filmie „Angielskie truskawki" **16.25** Max Ernst (dok.) **17.05** Poszukiwacze czasu **17.25** Tajemniczy język pieniądza (pr. cykl.) **17.40** 72 imiona czeskiej historii (pr. cykl.) **18.00** Telewizyjny klub niesłyszących (mag.) **18.30** Babel (mag.) **18.55** Wiadomości w języku migowym **19.05** Learning English with Ozmo **19.30** Hau! (s. anim.) **20.00** Zapomniany patriota (dok.) **20.30** Sylvia (film br.) **22.00** Afganistan 2008 – Logar (dok.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.05** Sport **23.15** Terra musica (mag.) **0.00** Folklorika (mag.) **0.25** Komunizm: Historia pewnego złudzenia (dok.) **1.20** Słowo na niedzielę **1.25** Podstawy **1.50** Magazyn religijny **2.10** Magazyn chrześcijański.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Gorące Hawaje (s.) **9.30** Zupełnie obcy człowiek (film USA) **11.20** Ulica (s.) **12.10** Detektyw Monk (s.) **13.40** Wszyscy kochają Raymonda (s.) **14.10** Dziewczyny Gilmore'a (s.) **15.05** Gwiezdne wrota (s.) **16.05** Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport **17.35** Kryminalne zagadki Nowego Jorku (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Prywatne pułapki (s.) **21.30** Ściśle tajne **22.05** Na własne oczy (pr. publ.) **22.50** Bez skazy (s.) **23.45** Horoskop śmierci (s.) **0.45** Agenci NCIS (s.) **2.00** 112 (mag.).

PRIMA

6.35 Przygody Olivera Twista (s. anim.) **7.10** Dzięcioł Woody (s. anim.) **7.20** Tom & Jerry (s. anim.) **7.35** Will & Grace (s.) **8.05** Przyjaciele (s.) **8.30** Malcolm w tarapatach (s.) **9.00** Blok (s.) **9.45** Siódme niebo (s.) **10.45** Na czym zależy (s.) **11.25** To morderstwo, napisała (s.) **12.30** Pomoc domowa (s.) **13.05** Nowojorscy gliniarze (s.) **14.05** Chameleon (s.) **15.05** Will & Grace (s.) **15.35** Jordan (s.) **16.35** Komisarz Rex (s.) **17.40** Wiadomości regionalne **18.00** 5 kontra 5 (kwiz show) **18.55** Wiadomości, sport **19.30** Przyjaciele (s.) **19.55** Prognoza pogody **20.00** Zgadnij, kim jestem (pr. roz.) **21.20** Top Star magazyn **22.25** Zabójcze umysły (s.) **23.25** Lina (film USA) **1.45** Zadzwoń do jasnowidza.

POLONIA

WTOREK 11 LISTOPADA

6.00 Pożegnanie cesarzy **7.05** Wielki test z historii **8.10** Domisie - Układamy wiersze **8.35** Moliki książkowe (mag.) **8.45** Świadkowie nieznanych historii **9.15** Wideoteka dorosłego człowieka **9.40** Sportowy tydzień **10.10** Ranczo (s.) **11.00** Plebania (s.) **11.25** Święto Niepodległości w Londynie **11.40** 90. rocznica odzyskania niepodległości - transmisja **13.35** Wiadomości **13.45** Klan (s.) **14.05** Pamiętaj o mnie **14.20** Barwy szczęścia (s.) **15.15** Nasz reportaż – Debiut **15.40** Niektóre piosenki z Kabaretu Starszych Panów **16.40** Polska z bocznej drogi - „Nikisz" - skrawki pamięci **17.00** Teleexpress **17.15** Święto Niepodległości w Londynie **17.35** Wielki test z historii **18.40** Pamiętaj o mnie **18.50** Plebania (s.) **19.15** Reksio (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.05** Święto Niepodległości w Londynie **20.15** Nasza Niepodległa - koncert z okazji 90. rocznicy odzyskania niepodległości **21.10** Klan (s.) **21.35** Komentator - magazyn międzynarodowy **22.10** Barwy szczęścia (s.) **22.35** Polska już nie jest w potrzebie (dok.) **23.35** Wideoteka dorosłego człowieka **24.00** Serwis Info Wieczór **0.10** Święto Niepodległości w Londynie **0.35** Pamiętaj o mnie **0.50** Plebania (s.) **1.15** Reksio (s. anim.) **1.30** Wiadomości **1.50** Nasza Niepodległa - koncert z okazji 90. rocznicy odzyskania niepodległości **2.45** Klan (s.) **3.10** Komentator - magazyn międzynarodowy **3.40** Barwy szczęścia (s.) **4.05** Polska już nie jest w potrzebie (dok.) **5.00** Śniadanie na podwieczorek.

ŚRODA 12 LISTOPADA

6.00 Kawa czy herbata? **7.50** Leksykon PRL **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.35** Zygzaki – Krzyk **9.00** Zwierzowiec - Dobra śmierć **9.10** Alchemia zdrowia i urody (mag.) **9.25** Made in Poland **9.50** Zakorzenienie - Stanisław Baj **10.15** Misja Gryf - Wolin - Jomsborg – Wineta (rep.) **10.40** Psi psycholog (dok.) **11.10** Magazyn kulturalny **11.35** Plebania (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Pamiętaj o mnie **12.45** Komentator - magazyn międzynarodowy **13.15** Barwy szczęścia (s.) **13.40** Polska już nie jest w potrzebie (dok.) **14.40** Tomasz Lis na żywo **15.35** W sportowym stylu (mag.) **16.05** Zakorzenienie - Stanisław Baj **16.30** Zygzaki – Krzyk **17.00** Teleexpress **17.15** Polska z bocznej drogi - Szóste pokolenie **17.30** 300% normy **18.35** Pamiętaj o mnie **18.50** Plebania (s.) **19.15** Tajemnica szyfru Marabuta **19.30** Wiadomości **20.10** Klan (s.) **20.35** Tydzień Polski (mag.) **21.10** Egzamin z życia (s.) **21.55** Kolumbowie rocznik 30. (dok.) **22.50** Tomasz Lis na żywo **24.00** Serwis Info Wieczór **0.10** Kurs języka polskiego. Profesor Smok i przyjaciele **0.40** Pamiętaj o mnie **0.50** Plebania (s.) **1.15** Tajemnica szyfru Marabuta **1.30** Wiadomości **2.00** Klan (s.) **2.25** Tydzień Polski (mag.) **2.55** Egzamin z życia (s.) **3.45** Kolumbowie rocznik 30. (dok.) **4.35** Tomasz Lis na żywo **5.25** Obroża (dok.).

CZWARTEK 13 LISTOPADA

6.00 Kawa czy herbata? **7.50** Leksykon PRL **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.35** Kuchcikowo - gotowanie na ekranie **8.45** Bajkonurrr, czyli w świecie książek dla dzieci **9.00** Raj (mag.) **9.25** Skarby nieodkryte **9.50** Londyńczycy (s.) **10.40** E-lementarz (mag.) **10.55** Magazyn przechodnia - Pies i kot – kohabitacja (mag.) **11.10** Zaproszenie - Tradycje przodków **11.30** Plebania (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Pamiętaj o mnie **12.45** Tydzień Polski (mag.) **13.15** Egzamin z życia (s.) **14.05** Kolumbowie rocznik 30. (dok.) **14.55** Bronisław Wildstein przedstawia **15.40** Obroża (dok.) **16.10** Raj (mag.) **16.35** Hurtownia książek (mag.) **17.00** Teleexpress **17.15** Kuchcikowo - gotowanie na ekranie – Sery **17.30** Korzenie kultury - reportaż – Cyberklasa **17.45** Kurs języka polskiego. Profesor Smok i przyjaciele **18.15** Bzik kulturalny **18.40** Pamiętaj o mnie **18.50** Plebania (s.) **19.15** Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.10** Klan (s.) **20.35** Z daleka, a z bliska **21.20** Klasyka dramatu - Niedobra miłość **22.40** To jest moja Olimpiada (dok.) **23.10** Bronisław Wildstein przedstawia **24.00** Serwis Info Wieczór **0.10** Bzik kulturalny **0.35** Pamiętaj o mnie **0.50** Plebania (s.) **1.15** Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) **1.30** Wiadomości **2.00** Klan (s.) **2.25** Z daleka, a z bliska **3.10** Klasyka dramatu - Niedobra miłość **4.20** To jest moja Olimpiada (dok.) **4.45** Bronisław Wildstein przedstawia **5.30** Polska z bocznej drogi - Szóste pokolenie.

PIĄTEK 14 LISTOPADA

6.00 Kawa czy herbata? **7.50** Leksykon PRL **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.35** Budzik - Podziel się! **9.00** Trzy Szalone Zera (s.) **9.30** Laboratorium **9.55** Pomorskie krajobrazy - Pola i miedze **10.15** Odessa - powrót do wolności (rep.) **10.35** Z daleka, a z bliska **11.15** Polska z bocznej drogi - Szóste pokolenie **11.30** Plebania (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Pamiętaj o mnie **12.50** Bydgoszcz i okolice na weekend **13.15** Hity satelity **13.30** Klasyka dramatu - Niedobra miłość **14.40** To jest moja Olimpiada (dok.) **15.10** Śladami księdza Michała Sopoćki (rep.) **15.35** Okna sztuki (mag.) **15.55** Studencki Festiwal Piosenki - Indeks **16.40** E-lementarz (mag.) **17.00** Teleexpress **17.15** Bajkonurrr, czyli w świecie książek dla dzieci (mag.) **17.30** Odessa - powrót do wolności (rep.) **17.55** Bydgoszcz i okolice na weekend **18.20** Hity satelity **18.35** Pamiętaj o mnie **18.50** Plebania (s.) **19.15** Misiaki (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.10** Klan (s.) **20.35** Na dobre i na złe (s.) **21.30** Porozmawiaj z... **22.00** Kino Sąsiadów - Skowronki na uwięzi (film czechosł.) **23.35** Piosenki Jonasza Kofty śpiewa Michał Bajor **24.00** Serwis Info Wieczór **0.10** Bydgoszcz i okolice na weekend **0.35** Pamiętaj o mnie **0.50** Plebania (s.) **1.15** Misiaki (s. anim.) **1.30** Wiadomości **2.00** Klan (s.) **2.25** Na dobre i na złe (s.) **3.15** Porozmawiaj z... **3.45** Hity satelity **4.00** Kino Sąsiadów - Skowronki na uwięzi (film czechosł.) **5.35** Odessa - powrót do wolności (rep.).

WSPOMNIENIA

Wczoraj przypomnieliśmy sobie 25. rocznicę śmierci naszego Kochanego Ojca, Teścia i Dziadka

śp. JÓZEFA OWCZARZEGO

z Karwiny Raju. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi.

GL-676

Dnia 12. 11. 2008 obchodziłby swoje 100. urodziny nasz Kochany Ojciec, Dziadek i Pradziadek

śp. WILHELM BONCZEK

z Czeskiego Cieszyna, długoletni kierownik sklepu w Stonawie, zaś 9. 11. minęła 16. rocznica Jego śmierci. Z szacunkiem i wdzięcznością wspominają najbliżsi.

GL-657

CO W TEATRZE

SCENA CZESKA – KARWINA: „Nebe na zemi" (12, godz. 19.00).

CO W KINACH

KARWINA – Centrum: „Kozí příběh – Pověsti staré Prahy" (11, 12, godz. 20.00); **HAWIERZÓW – Centrum**: „Nejkrásnější hádanka" (11, 12, godz. 15.30); Podróż do wnętrza ziemi (11, 12, godz. 17.45); Eagle Eye (11, 12, godz. 9.00, 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos**: „Kozí příběh – Pověsti staré Prahy" (11, 12, godz. 17.30); „Nestyda" (11, 12, godz. 20.00); **JABŁONKÓW**: Mumia: Grób Cesarza Smoka (12, godz. 17.00, 19.30); **CIESZYN – Piast**: Wyprawa na księżyc (11, 12, godz. 15.00, 16.45); Kobiety (11, 12, godz. 18.30); Nieznajomi (11, 12, godz. 20.30).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.

POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

CO W TERENIE

SUCHA GÓRNA – MK PZKO zaprasza na Koncert Jubileuszowy z okazji 55-lecia zespołu „Suszanie" 29. 11. o godz. 16.00 do Domu Kultury Petra Bezruča w Hawierzowie. Po koncercie impreza towarzysząca w Domu Robotniczym w Suchej Górnej. Do tańca będzie grał DJ Janusz Gawlas z Bielska-Białej. Bilety na obie imprezy (koncert 100 kc, młodzież 50 kc, miejscówki na zabawę towarzyską 100 kc) można zamawiać do 16. 11. pod nr. telef. 732 864 649 lub elektronicznie: *barbara.mracnova@seznam.cz*. Reszta biletów w sprzedaży 18.-21. 11. w godz. 14.30 – 16.30 w Domu PZKO.

HAWIERZÓW MIASTO – Klub Kobiet zaprasza na spotkanie klubowe 13. 11. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuszka 2.

BŁĘDOWICE – MK PZKO zaprasza na Koncert Jubileuszowy z okazji 25-lecia ZR „Błędowice" 6. 12. o godz. 16.00 do Domu Kultury Petra Bezruča w Hawierzowie. Wystąpią: „Mali Błędowianie", „Błędowianie", „Kamraci". Bilety do nabycia w bibliotece Domu PZKO w po i śr w godz. 12-17. Tel.: 596 434 114.

CZ. CIESZYN – Biblioteka przy ul. Havlíčka 6 zaprasza 11. 11. o godz. 17.00 na wykład z cyklu Spotkania z techniką na temat „Elektrownia Dziećmiorowice".

KARWINA RAJ – Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie 11. 11. o godz. 15.30.

TRZYNIEC – Dyrekcja Szkoły i Przedszkola przy ul. Dworcowej oraz Zarząd MSz zapraszają absolwentów, którzy opuścili szkołę w latach 1947-48, 1952-53, 1957-58, 1962-63, 1967-68, 1972-73, 1977-78, 1982-83, 1987-88, 1992-93, 1997-98, 2002-2003 na tradycyjny Zjazd Absolwentów 22. 11. o godz. 16.00 do szkoły, o godz. 18.00 do sali Domu Robotniczego w Trzyńcu.

CZ. CIESZYN – Biblioteka Miejska w Cz. Cieszynie, ul. Ostrawska oraz Buddystyczny Ośrodek Medytacyjny Linii Karma Kagyu w Cz. Cieszynie zapraszają na wykład pt. „Przestrzeń i radość bez granic". Wykład wygłosi podróżująca nauczycielka buddyzmu Diamentowej Drogi Veronika Černá, uczenica lamy Ole Nydahla. Środa 12. 11., godz. 17.00.

KONCERTY

KARWINA NOWE MIASTO – MK PZKO zaprasza na koncert 15. 11. o godz. 15.00 do Podstawowej Szkoły Artystycznej im. B. Smetany w Karwinie Mizerowie. W koncercie pn. „Koktajl wokalno-muzyczny" wystąpią: zespół wokalny „Staromieszczanie", chór mieszany „Lira" oraz soliści szkoły artystycznej.

CO ZA OLZĄ

CIESZYN – Przewodnicki Ogólnopolski Sejmik Naukowy „XXI Miscellanea Przewodnickie", w sobotę 15. 11. o godz. 10.00 w Sali Sesyjnej Cieszyńskiego Ratusza II piętro. Program Sesji: 1. Mieszkańcy Śląska Cieszyńskiego a Legiony Polskie w czasie I wojny światowej – mgr Stefan Król; 2. Rada Narodowa dla Księstwa Cieszyńskiego – mgr Leszek Lipsa; 3. Przewrót wojskowy w Cieszynie – mgr Bogusław Francus, 4. Ruch ślązakowski na obszarze Śląska Cieszyńskiego – mgr Grzegorz Wnętrzak.

GALERIA KSIĄŻNICY CIESZYŃSKIEJ, Mennicza 46, Cieszyn: do 14. 2. wystawa pt. „W drodze do Ziemi Obiecanej. Cieszyńscy Polacy 1848-1918". Czynna wt-pt: 8-18; po, so: 8-15.

WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: czynne codziennie 9-16.

WYSTAWY

SZKOŁA ARTYSTYCZNA B. Smetany w Karwinie: do 13. 1. wystawa Józefa Dronga pt. „Wokół nas".

BIBLIOTEKA REGIONALNA w Karwinie, Rynek Masaryka: do 28. 11. wystawa pt. „Zbigniew Herbert 1924-1998". Czynna w godz. otwarcia biblioteki.

KONGRES POLAKÓW, Cz. Cieszyn, Komeńskiego 4: do 28. 11. wystawa pt. „Trzy miesiące samostanowienia. Śląsk Cieszyński od października 1918 do stycznia 1919". Czynna po-pt: 8-15.

BIBLIOTEKA MIEJSKA Cz. Cieszyn Sibica, „Minigaleria Na Płocie": do 28. 11. wystawa haftu krzyżykowego Kółka Haftowego działającego przy Bibliotece Publicznej miasta Rydułtowy pt. „Igła & nitka". Czynna w godz. otwarcia biblioteki.

GALERIA POD WIEŻĄ, Karwina: do 26. 11. wystawa Jindřicha Wielgusa „Grafika, rzeźba, płaskorzeźba". Czynna po-pt: 8-18.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 14/3: stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego" oraz do 31. 12. „Miasto Cz. Cieszyn". Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ wykład z okazji 60. rocznicy założenia muzeum „Z przeszłości muzealnictwa i historia Muzeum Cieszyńska" w czwartek 13. 11. o godz. 16.00.

▲ **MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ w Karwinie, Rynek Masaryka 10**: w ramach projektu „Muzeum pro Karvinou" 9. 11. o godz. 14.00 spotkanie weekendowe pt. „Wielka Karwina"; do 11. 1. wystawa „Muzeum Ziemi Cieszyńskiej". Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ w Hawierzowie; Dělnická 14**: do 31. 1. wystawy pt. „Czarnobiały świat" oraz „Słodkie życie czekolady". Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie, K muzeu 89**: stałe ekspozycje „Tradycje górnictwa w Cieszyńskiem" oraz „Czarodziejski świat tramwajów". Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Płaskie dachy z papy termozgrzewalnej, długoletnie gwarancje.

Firma **„NEW SYSTEM DACH"**, Cieszyn, ul. Brożka 13/1, tel.: +48 0601 532 642, + 48 33 8525 608.

GL-298

Ogłoszenia do „Głosu Ludu" przyjmowane są w dni powszednie:

- W redakcji „Głosu Ludu" przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30 e-mail: *ogloszenia@glosludu.cz*
- W biurze firmy AD SERVIS, ul. Strzelnicza 18, Cz. Cieszyn w godz. 8.00-16.00
- W odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku) w godz. otwarcia.

Pięć dni jazzu

CIESZYN/CZ. CIESZYN (ep) – Rozpoczynający się w środę Cieszyński Festiwal Jazzowy po raz kolejny zgromadzi w Cieszynie i Czeskim Cieszynie rzesze fanów jazzu. Ten gatunek ma bowiem nad Olzą bogate, kilkudziesięcioletnie tradycje. Cieszyński Festiwal Jazzowy, odbywający się corocznie w listopadzie, jest kontynuatorem takich imprez, jak Cieszyńskie Spotkania Jazzowe czy Cieszyńska Jesień Jazzowa. Od środy do soboty usłyszymy muzyków nie tylko z Polski i Czech, zagrają także goście z USA, Francji, Kuby czy Chorwacji. Pierwsze koncerty odbędą się już jutrzejszego wieczoru w Domu Narodowym, a wcześniej, o 17.15, wybrać się można na wernisaż wystawy fotografii „Jazz we dwoje".

Przypomnijmy, że Festiwal to nie tylko koncerty, ale i kilka imprez towarzyszących: wspomniana wystawa w Domu Narodowym, warsztaty jazzowe prowadzone przez Sebastiana Kreta oraz Jam Session w Piwnicy „Pod Targową".

»Katyń« po raz kolejny

TRZYNIEC (ep) – Trzynieckie kino „Kosmos" przygotowuje coś dla miłośników filmu Andrzeja Wajdy, zwłaszcza zaś dla tych, którzy nie zdążyli jeszcze obejrzeć jego najnowszego, wielokrotnie nagradzanego filmu „Katyń". Od 21 do 23 listopada obejrzeć będzie można ten film o godz. 20.00. Już teraz kupować można bilety na miejscu lub zamawiać je telefonicznie (nr 558 996 703) w godz. 16.30-20.

HYDE PARK

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

»Głos« był głosem ludu

„Głos Ludu" był założony jako gazeta dla ludu. Stąd jego nazwa.

Komu przeszkadza ten drugi człon nazwy gazety (choć już obecnie pisany takimi maleńkimi literkami) i komu nie przeszkadzają opłaty w służbie zdrowia (choć na konta ubezpieczalni każdy przez całe życie uskładał i składa stale krocie i za swoje jedne jedyne dolegliwości zdrowotne płaci przeciętnie 500 koron – 30 jeden lekarz, 30 drugi..., bo dolegliwości lubią chodzić parami, 30 + 30... w aptece, bo zazwyczaj lekarstw przepisanych jest więcej niż jedno + dopłaty do cen lekarstw, do tego kontrola u lekarza, czyli razy 2...), ***tego stać na założenie nowej, prawicowej gazety i niech „Głos Ludu i jego naczelną zostawi w spokoju.*** *Ku pociesze czytelników.*

AS

(imię i nazwisko oraz adres do wiadomości redakcji)

Z REDAKCYJNEJ POCZTY

Z Beskidem Śląskim w Karpętnej

Gdyby zapytano rodaków na jakimś spotkaniu, kto był we Włoszech lub Hiszpanii, na pewno podniósłby się las rąk. Ale gdyby tak zapytać, kto był w Karpętnej – nie wiem, nie wiem...

I dlatego chcę napisać o Karpętnej, bo ją właśnie na swojej ostatniej tegorocznej wtorkowej wycieczce zwiedził Beskid Śląski.

Już w Wędryni mile mnie zaskoczyła dwujęzyczna tablica gminna, bo jestem z Gnojnika, gdzie niektórzy radni dostają wysypki na samą nawet wzmiankę o umieszczeniu takiej tablicy. A tu okazuje się, że można, że to „idzie". W Wędryni obejrzeliśmy starą izbę, w której właściciel kolekcjonuje sprzęty z czasów naszych pradziadków, zwiedziliśmy też kolejną ciekawostkę – malutkie prywatne planetarium.

A teraz Karpętna. W Karpętnej jest tablica pamiątkowa prof. Hadyny, bo się tutaj urodził, jest stylowy, dobrze utrzymywany dom rodzinny prof. Kadłubca, jest mostek nad głębokim jarem, który – jak mi powiedziano – jest miniaturą słynnego mostu w Los Angeles. Mostek wybudowała Huta Trzyniecka, żeby jej robotnikom bliżej było do przystanku. Ale przede wszystkim w Karpętnej jest ślicznie. Nie będzie opisów przyrody i refleksji, bo „Głos Ludu" chce zwięzłych, suchych sprawozdań. Napiszę jednak jedno – w piękny, słoneczny jesienny dzień zawędrujcie do Karpętnej... I już nigdy nie powiecie, że gdzieś na dalekim świecie jest piękniej.

Wycieczkę zakończono w Domu PZKO w Wędryni Zaolziu. Miłą niespodzianką była obecność zastępcy wójta; mało tego, po południu zjawił się sam wójt gminy Wędrynia. Po brzegi wypełniona sala bawiła się wybornie. Salwy śmiechu wywołała loteria, do której pomysłowe i wartościowe ceny ufundował jeden z członków Beskidu. Obserwując tę rozbawioną salę, rozmyślałam, jak dobrze ułożyły się stosunki Beskidu z Kołami PZKO, bo korzystamy nie tylko z ich świetlic, ale też z ich ofiarnej pracy przy podejmowaniu turystów. Jesteśmy im naprawdę wdzięczni. Z drugiej strony Beskid zawsze jest gotowy do pomocy, stąd jego udział w różnych rajdach, zjazdach itp. Beskid Śląski jest popularyzatorem pięknych zakątków Zaolzia, zachęca do ich zwiedzania i pokochania. To wszystko razem wzięte tworzy obraz Beskidu Śląskiego i w oczach kolejnych generacji turystów warte jest naśladowania.

FRANCISZKA CHOCHOLÁČ, Gnojnik

Uwaga plastycy!

Do końca roku można przesyłać prace konkursowe na XVI edycję Międzynarodowego Konkursu Plastycznego „Mieszkam w Beskidach", którego organizatorem jest Gminny Ośrodek Kultury w Świnnej koło Żywca. Tematyka prac, które mogą być wykonane dowolną techniką (od rysunku, poprzez akwarelę, malowanie na szkle, rzeźbę, fotografię, grafikę komputerową, aż po „malowanie słowem", czyli poezję i opowiadania), powinna być związana z szeroko rozumianym terminem „Beskidy" – pięknem ich krajobrazu i zachodzącymi tu zmianami, folklorem, sztuką ludową itp.

Konkurs przeznaczony jest zarówno dla dzieci, jak i dla dorosłych. Przebiega w kilku kategoriach wiekowych. Dokładny regulamin konkursu można znaleźć na stronach internetowych: *www.mieszkamwbeskidach.pl.* **(dc)**

GŁOS ludu

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC w wydawnictwie POL–PRESS, s.r.o. ◆ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu", ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn 737 01 ◆ Pełniący obowiązki redaktora naczelnego Jacek Sikora, *sikoraj@glosludu.cz* ◆ Redaktorzy terenowi ◆ *chlupova@glosludu.cz* ◆ *przyczko@glosludu.cz* ◆ *radlowska@glosludu.cz* ◆ *sikorova@glosludu.cz* ◆ Redaktor sportowy *bittmar@glosludu.cz* ◆ Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, fax: 558 740 044, e–mail: *info@glosludu.cz* ◆ *www.glosludu.cz* ◆ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty ◆ Dostawę prenumeratorom prowadzi spółka Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Kounicova 2b, 659 51 Brno ◆ Zamówienia – tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: *zakaznickecentrum@mediaservis.cz* ◆ Reklamacje – tel.: 800 800 890 ◆ Kolportaż: SmD, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s.r.o. ◆ Druk: Druk: Ringier Print CZ, a.s. Ostrawa ◆ Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania ◆ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 1212–4222.

Karwiniacy mają Souradę, trzyńczanie bez strzelca

II LIGA

KARWINA	1:1
OPAWA	(0:1)

Bramki: 65. Sourada – 4. Šultes. Sędziował Býma. W. 3280. Karwina: Blaha – Brezničan, Gill, Buryán, Juska – Macek, Ficek, Rýdel, Milosawljew (83. Jursa) – Opic, Sourada (68. Juroszek). Szlagier przedostatniej jesiennej kolejki zakończył się sprawiedliwym podziałem punktów. Pierwsza połowa należała do lepiej grającej Opawy, która radowała się już w 4. minucie po centrze Partyša i strzale Šultesa. Oprócz tego Barteska huknął w poprzeczkę, a szczęśliwie dla Karwiny zakończyły się też dwie inne szybkie kontry w wykonaniu przyjezdnych. Podopieczni trenera Leoša Kalvody wzięli się za odrabianie strat w drugiej – dużo lepszej w ich wykonaniu partii meczu. Sourada tuż przed zejściem z boiska wyrównał na 1:1, pokonując w sytuacji sam na sam bramkarza Nováka. Więcej bramek w derbach nie padło, m.in. zasługą bardzo dobrze grających defensyw obu drużyn.

BOHEMIANS 1905	1:0
TRZYNIEC	(1:0)

Bramka: 45. Škoda. Sędziował Drábek. W. 7014. Trzyniec: Lipčák – Lisický, Chlebek, Hupka, Martinčík – Malíř, Durica (46. Ceplák), Salamoun, Joukl (19. Eismann) – Veselý (86. Szmek), Doubek. Kryzys strzelecki w zespole Fotbalu Trzyniec trwa nadal. Zespół pod wodzą nowego trenera Ericha Cviertny był równorzędnym rywalem dla faworyzowanych Kangurów, ale bez strzelonego gola nie można marzyć o korzystnym wyniku. W gorącej atmosferze, w po brzegi zapełnionym stadionie ugotowali się w czystych stuprocentowych sytuacjach Hupka i Doubek. Obaj nie trafili do siatki z 2. metra. Piłkarze Bohemians 1905 przed zejściem do szatni z dośrodkowania Rotha i strzału Škody wyszli na prowadzenie, które utrzymali do końca meczu. Trener Erich Cviertna już w 19. minucie musiał zmienić kontuzjowanego Joukla, co wpłynęło niekorzystnie głównie na grę w linii pomocy. Tylko pierwszą połowę zaliczył też inny pomocnik Ďurica, który notabene wrócił do zespołu po kontuzji. Trzyńczanie nie wygrali ósmego meczu z rzędu, co niekorzystnie odbiło się na pozycji w tabeli.

Fot. IVO DUDEK

David Sourada (z prawej) naciskany przez obrońce Opawy Jana Jelinka.

W innych meczach: Witkowice – Dukla 0:1, Fulnek – Ujście n. Ł. 0:0, Čáslav – Most 2:1, Sokolow – HFK Ołomuniec 2:2, Sparta B – Jihlawa 0:2, Slovácko – Hradec Kr. 1:1. W sobotę: Trzyniec – Sokolow i HFK Ołomuniec – Karwina.

Lokaty: 1. Bohemians 32, 2. Jihlawa 31, 3. Čáslav 29,... 10. Trzyniec 17, 12. Karwina 17 pkt.

DYWIZJA

HRANICE	1:1
ORŁOWA	(0:0)

Bramki: 57. Kufa – 52. Zd. Kadlčák. CZK: 79. Široký. W. 160. Orłowa: Szarowski – Věčorek, Sochora, F. Kadlčák, Hübner – Bajzath (63. Kušnír), Hrdina (83. P. Lička), Prčík, Široký – Zd. Kadlčák (87. M. Skácelík), Kopel. Pojedynkowi w Hranicach brakowało tylko jednego – dokładnie prowadzących zawody sędziów. Cała trójka arbitrów otrzymała od delegata meczu notę 3, co w skali od 1 do 10 jest wynikiem katastrofalnym. Gospodarze z mnóstwa stałych fragmentów gry wykorzystali tylko jeden. Slavia walczyła z wiatrakami, remis więc można uznać za sukces ekipy trenera Josefa Jadrnego. Zapewnił go drużynie Z. Kadlčák, idealnie obsłużony przez Širokiego. Autor asysty z powodu czerwonej kartki ostatnich 10 min spędził pod prysznicem.

W. LOSINY	5:2
HAWIERZÓW	(3:0)

Bramki: 16. Papica, 29. Lakomý, 31. Huf, 72. Soukup, 82. Macek – 50. Hančín, 90. Starý. Hawierzów: Eliáš – Valový, Škoda, Šrámek, Hančin – Lakatos (66. Orlický), Frait, Kisel, Holý – Bartoš, Starý. Indianie przystąpili do tego meczu bardzo nonszalancko. Ofensywni zawodnicy w stuprocentowych okazjach trafiali na wiwat (Bartoš aż pięciokrotnie!), zaś linia defensywna Hawierzowa przypominała w weekend towarzystwo wzajemnej adoracji. Każdy chciał podarować piłkę swojemu partnerowi z drużyny, w konsekwencji czego do futbolówki przeważnie dochodzili gospodarze. Na 1:0 trafił głową najmniejszy piłkarz na boisku, a przy stanie 5:1 mecz dogrywał się z przymusu.

W innych meczach: Poruba – Slavičín 4:0, W. Karlowice – Frensztat 1:3, Bystrzyca p. H. – W. Międzyrzecze 2:6, Brumow – Beneszów D. 3:2, Rymarzów – Szumperk 1:2, Krawarze – M. Albrechtice 0:2. W sobotę: Orłowa – Krawarze, w niedzielę: Hawierzów – Hranice.

Lokaty: 1. Slavičín 35, 2. W. Losiny 30, 3. Szumperk 28,... 6. Orłowa 26, 8. Hawierzów 23 pkt.

JANUSZ BITTMAR

W niższych klasach: Cz. Cieszyn przezimuje trzeci

M. WOJEWÓDZTWA

OLBRACHCICE	2:1
KRNÓW	(2:0)

Bramki: Miczka, Smékal – Sabo. Olbrachcice: Hekera – Sikora, Szmek, Čubok, Dorozlo – Smékal, Miczka, Stachel (77. Palowski), Vágner – Antoš (88. Červenka), Novák. Banik zagrał w mocno eksperymentalnym składzie. Na ławce przygotowani byli do zmian tylko dwaj piłkarze do pola – 18-letni Radek Palowski i 39-letni trener zespołu Tomáš Červenka. Osłabione Olbrachcice chciały się jednak godnie pożegnać z jesiennym sezonem i już do przerwy wypracowały sobie dwubramkową zaliczkę. Pasywnie grający Krnow pierwszego gola stracił po płaskim strzale Miczki, drugiego po szczęśliwym uderzeniu głową Smékala. Druga odsłona była już bardziej wyrównana. Gościom udało się wprawdzie zdobyć kontaktowego gola, na więcej dobrze działająca olbrachcicka defensywa im nie pozwoliła. Na stoperze ostatnie minuty meczu spędził też trener Tomáš Červenka.

CZ. CIESZYN	5:3
OLDRZYSZÓW	(3:2)

Bramki: Pszczolka, Rac, Mendrok, Šmahaj, Čelůstka – Šamarek 2, Wicha. CZK: J. Židek. Cz. Cieszyn: Mrozek – Sostřonek, Čelůstka, Rac, Popelka – Fizek, Pszczolka, Mendrok, Martinek (30. Zabelka) – Šmahaj, Hradečný (82. Macoszek). Hokejowy wynik zrodził się nad Olzą w ostatnim meczu rundy jesiennej. Dobrze prezentujący się w pierwszej połowie zespół Czeskiego Cieszyna sam skomplikował sobie sprawę, pozwalając gościom na strzelenie dwóch bramek. W jednostronnej pierwszej połowie gospodarze zatrzymali się zaledwie na rezultacie 3:0. Rywal ze sporadycznego kontrataku trafił na 3:1, zaś po błędzie przy pilnowaniu stałego fragmentu gry nagle było 3:2. Losy meczu wziął w swoje ręce dobrze dysponowany ostatnio Šmahaj, trafiając w drugiej odsłonie na 4:2. Čelůstka po składnej akcji poprawił na 5:2 i było praktycznie po meczu. Oldrzyszowianie grający w drugiej połowie w dziesiątkę zdołali już tylko obniżyć.

Fot. MAREK SANTARIUS

Przy piłce dwaj kapitanowie: Roman Miczka z Olbrachcic (z lewej) i Ladislav Klement.

BOGUMIN	0:1
N. JICZYN	(0:1)

Bramka: Moravčík. Bogumin: Skupeň – Kempný, Bajnar, Věčorek, Košťál (65. Kukuliač) – Sittek, Kornak, Kubinski, Ciesarik – Neuwirth, M. Štverka. Boguminianie potwierdzili opinię ambitnego zespołu, któremu jednak w ostatnich kolejkach zwilgotniał proch strzelniczy. Z liderem tabeli gospodarze nawiązali wyrównaną walkę. Cała pierwsza połowa stała pod znakiem bitwy o środkową strefę murawy. Akcje kończyły się przeważnie na przedpolu karnym – z wyjątkiem sytuacji z 41. minuty, kiedy to obrońcy nie upilnowali Moravčíka, a ten po długim dośrodkowaniu pokonał bramkarza Skupenia. Bogumin od 65. minuty zagrał z trzema napastnikami. Do Neuwirtha z Martinem Štverką dołączył Kukuliač, który jednak ani razu nie znalazł się w dobrej sytuacji strzeleckiej. Pecha mieli jego partnerzy z ataku – strzały głową Štverki i Neuwirtha nie znalazły drogi do siatki, w 78. minucie w największej bogumińskiej okazji z 3. metra przestrzelił prawoskrzydłowy pomocnik Sittek.

BRUNTAL	1:2
L. PIOTROWICE	(1:1)

Bramki: Hoffmann – Hanusek 2. Piotrowice: Sabela – R. Klimek, Bernatík, Směták, Pacanovský (59. P. Klimek) – Miko (85. Laznička), Urban, Lukan, M. Pavlík (70. Skřížovský) – Hanusek, Šuster. Ostatni zespół tabeli zaskoczył Lokomotywę agresywnym pressingiem i co warte podkreślenia – z siłami gospodarze wytrzymali do samego końca. Z impetem grający Slavoj wyszedł na prowadzenie po strzale z woleja Hoffmanna, wyrównał po uderzeniu zewnętrzną stroną stopy Hanusek. W 52. minucie Vajdiak z 30 metrów o mało co nie złamał słupka bramki Sabeli, wysyłając sygnał, że Bruntal na pewno nie sprzeda tanio swej skóry. Faworyt doczekał się gola za trzy punkty w 85. minucie. Lukan wywalczył głową piłkę, a Hanusek bez namysłu wpakował ją do siatki. W 87. minucie interwencją w stylu Buffona popisał się bramkarz Sabela, broniąc koniuszkami palców piłkę zmierzającą w okienko piotrowickiej bramki. Uderzający z 8. metra Bača jeszcze do dziś nie wierzy własnym oczom.

Liskowiec – Frydlant 0:0, Wracimów – Bohuslawice 1:2, Jakubczowice – Petrzkowice 2:1, P. Polom – Haj 2:0.

Tabela rundy jesiennej

1. N. Jiczyn	15	36	41:14
2. Jakubczowice	15	31	34:15
3. Cz. Cieszyn	15	30	36:17
4. L. Piotrowice	15	29	35:18
5. Olbrachcice	15	29	26:14
6. Frydlant n. O.	15	23	19:23
7. Krnow	15	22	22:21
8. Petrzkowice	15	20	24:23
9. Bogumin	15	20	18:17
10. Oldrzyszow	15	19	28:34
11. P. Polom	15	18	20:25
12. Liskowiec	15	15	25:36
13. Wracimów	15	11	24:42
14. Haj	15	10	24:39
15. Bohuslawice	15	9	20:33
16. Bruntal	15	8	19:44

MP KARWIŃSKIEGO

Dąbrowa – Bogumin B 1:4 (Antal – Gábor 2, Anastazovský, Bystroň), Łąki – Karwina B 1:2 (Synek – Egermayer, Lukosz), Sj Rychwałd – Sn Orłowa 2:2 (Mokrý, Dzik – Havlásek, Olah), Hawierzów B – TJ Pietwałd 2:2 (Fišer, Antonczyk – Volný, Cudrák), V. Bogumin – ČSAD Hawierzów 1:3 (Mirga – Šrámek 2, Pastrňák), L. Piotrowice B – F. Orłowa 2:4, Żuków G. – G. Błędowice 1:1 (dla gosp.: Benek), Wierzniowice – B. Rychwałd 3:0 (Bryndza 2, Čerešňa), Cierlicko – Domasławice 7:1 (Polách 4, Martin Futerko, Szczepanik, Jančák – samobój).

Lokaty: 1. Karwina B 41, 2. Cierlicko 37, 3. F. Orłowa 33 pkt. **(jb)**

HOKEJ W NIŻSZYCH KLASACH

Pantery i Orły bez rewelacji

I LIGA HOKEJA

KADAŇ	5:1
HAWIERZÓW	

Tercje: 2:0, 1:1, 2:0. Bramki: 7. Valský, 12. i 47. Šíp, 25. Ton, 51. Polanský – 40. Vala.

Lokaty: 1. K. Brno 51, 2. Ujście n. Ł. 50, 3. Vrchlabí 48,... 11. Hawierzów 26 pkt. Jutro: Hawierzów – Ujście n. Ł. (17.30).

II LIGA

SZUMPERK	4:0
ORŁOWA	

Tercje: 1:0, 1:0, 2:0. Bramki: 4. Vrtík, 40. Novosad, 52. Meluzín, 57. Drábek.

Lokaty: 1. W. Międzyrzecze 39, 2. Hodonin 39, 3. Opawa 35, 4. Orłowa 33 pkt. **Jutro:** Orłowa – W. Międzyrzecze (18.00). **(jb)**